

*Fundacja Rozwoju
Demokracji Lokalnej*

1989 r.

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
FUNDACJI ROZWOJU DEMOKRACJI LOKALNEJ
W 2013 r.**

Warszawa 2014

SPIS TREŚCI

WŁADZE FRDL	3
RADA FUNDATORÓW	3
RADA NADZORCZA	3
ZARZĄD	3
CZYM JEST FUNDACJA ROZWOJU DEMOKRACJI LOKALNEJ	4
PODSUMOWANIE DZIAŁAŃ W ROKU 2013	4
DZIAŁALNOŚĆ FUNDACJI ROZWOJU DEMOKRACJI LOKALNEJ	6
DZIAŁALNOŚĆ SZKOLENIOWA	7
DZIAŁALNOŚĆ DORADCZA I PORADNICTWO	8
FORA SAMORZĄDOWE	9
KONFERENCJE, DEBATY, BADANIA I KONKURSY	10
DZIAŁALNOŚĆ PROJEKTOWA	11
NAJCIĘKAWSZE PROJEKTY REALIZOWANE W ROKU 2013	12
1. DECYDUJMY RAZEM. WZMOCNIENIE MECHANIZMÓW PARTYCYPACYJNYCH W KREOWANIU I WDRAŻANIU POLITYK PUBLICZNYCH ORAZ PODEJMOWANIU DECYZJI PUBLICZNYCH.	12
2. PROJEKT: MAŁOPOLSKA AKADEMIA ZARZĄDZANIA II	12
3. PROJEKT „ABC DLA NGO”	13
4. PROJEKT "INTEGRACJA I AKCEPTACJA. UCHODŹCY W SPOŁECZEŃSTWIE POLSKIM"	13
ROZWÓJ DEMOKRACJI LOKALNEJ W KRAJACH DOKONUJĄCYCH TRANSFORMACJI USTROJOWEJ	13
PROMOCJA	14
INFORMACJE FINANSOWE	15
ZAŁĄCZNIKI	18
ZAŁĄCZNIK NR 1 LISTA FORÓW DZIAŁAJĄCYCH PRZY FRDL W 2013 ROKU.	18
ZAŁĄCZNIK NR 2 LISTA PUBLIKACJI FRDL W ROKU 2013	20
ZAŁĄCZNIK NR 3 WYKAZ KONFERENCJI ZORGANIZOWANYCH PRZEZ FRDL W 2013 ROKU.	22
ZAŁĄCZNIK NR 4 WYKAZ PROJEKTÓW REALIZOWANYCH PRZEZ FRDL W 2013 ROKU	25

WŁADZE FRDL

Rada Fundatorów

Jerzy Regulski	Prezes FRDL, Doradca Społeczny Prezydenta RP ds. samorządu, były Senator RP, pierwszy Pełnomocnik rządu ds. reformy samorządu terytorialnego w III RP, były Ambasador RP przy Radzie Europy
Jerzy Stępień	Wiceprezes FRDL, były Senator RP, były Prezes Trybunału Konstytucyjnego
Iwo Byczewski	Ambasador RP w Tunezji, były Wiceminister Spraw Zagranicznych RP i Ambasador RP przy Unii Europejskiej i w Królestwie Belgii
Andrzej Celiński	były Poseł na Sejm RP
Adam Kowalewski	Przewodniczący Głównej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej; były Ambasador RP przy organizacjach ONZ UN-Habitat i UNEP
Jan Król	Członek Rady Nadzorczej Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, były Poseł i Wicemarszałek Sejmu RP, zastępca Pełnomocnika Rządu ds. Reformy Samorządu Terytorialnego
Joanna Regulska	profesor Uniwersytetu Rutgers'a (USA) i Wiceprezydent do Spraw Międzynarodowych i Globalnych na tym Uniwersytecie

Rada Nadzorcza

Adam Kowalewski	Przewodniczący RN, Przewodniczący Głównej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej; były Ambasador RP przy organizacjach ONZ UN-Habitat i UNEP
Jan Król	Wiceprezes RN, Członek Rady Nadzorczej Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, były Poseł i Wicemarszałek Sejmu RP, Zastępca Pełnomocnika Rządu ds. Reformy Samorządu Terytorialnego
Jerzy Cieślak	Kierownik Katedry Przedsiębiorczości Akademii Leona Koźmińskiego
Jerzy Osiatyński	Doradca Społeczny Prezydenta RP ds. ekonomicznych, minister - kierownik Centralnego Urzędu Planowania w rządzie Tadeusza Mazowieckiego oraz minister finansów w rządzie Hanny Suchockiej (w RN FRDL do 20 grudnia 2013 r.)
Janusz Sepiót	Senator RP, były Marszałek Województwa Małopolskiego
Joanna Staręga-Piasek	Dyrektor Instytutu Rozwoju Służb Społecznych, były Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
Mirosław Stec	(do 31 lipca 2014 r.) Profesor w Katedrze Prawa Gospodarczego Prywatnego, kieruje Katedrą Prawa Samorządu Terytorialnego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego. Były przewodniczący Rady Służby Cywilnej
Paweł Swianiewicz	Doradca Społeczny Prezydenta RP ds. samorządu, kieruje Zakładem Rozwoju i Polityki Lokalnej Wydziału Geografii i Studiów Regionalnych UW

Zarząd

Adam Aduszkiewicz	Prezes Zarządu
Krzysztof Lutostański	Wiceprezes Zarządu

CZYM JEST FUNDACJA ROZWOJU DEMOKRACJI LOKALNEJ

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej jest największą organizacją pozarządową wspomagającą samorządy terytorialne w Polsce. Powstała we wrześniu 1989 roku.

Misją FRDL jest szerzenie idei samorządności obywatelskiej, rozumianej jako podstawowa forma demokracji.

Fundacja to sieć 14 placówek terenowych, Biuro Zarządu Fundacji w Warszawie, a także ściśle z nimi współpracujące wyższe szkoły administracji publicznej, założone przez FRDL.

Adresatami działań Fundacji są samorządy terytorialne, administracja publiczna, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, przedstawiciele oświaty itp. FRDL oferuje szkolenia i doradztwo we wszystkich dziedzinach ważnych dla samorządów terytorialnych, dla rozwoju lokalnego oraz w zakresie aktywizacji obywatelskiej. Przygotowuje i realizuje projekty w Polsce i za granicą, szczególnie w krajach będących w okresie transformacji ustrojowej. Prowadzi prace badawcze, zabiera głos w debatach publicznych, organizuje branżowe fora pracowników administracji samorządowej.

FRDL podejmuje również prace studialne i opracowywanie raportów opiniotwórczych, aby wpływać na kierunki rozwoju samorządności i przyczyniać się do usuwania barier ją hamujących.

Działalność FRDL finansowana jest z krajowych i zagranicznych środków publicznych, w tym z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, a także funduszy prywatnych organizacji.

Za swoją działalność Fundacja otrzymała wiele wyróżnień m.in.: UN Habitat Scroll of Honour w 1995 roku, Nagrodą Główną Premiera RP w konkursie *Pro Publico Bono* w 2000 roku, Nagrodę Honorową Forum Ekonomicznego w Krynicy za działalność na rzecz porozumienia w Europie Środkowo-Wschodniej w 2004 roku, a także liczne nagrody regionalne.

PODSUMOWANIE DZIAŁAŃ W ROKU 2013

W roku 2013 Fundacja, podobnie jak w latach wcześniejszych, wypełniała swoją misję podejmując działania w czterech obszarach:

1. sprawna administracja publiczna;
2. budowanie więzi lokalnych;
3. lokalny rozwój społeczno-ekonomiczny;
4. rozwój demokracji w krajach dokonujących transformacji ustrojowej.

Były to inicjatywy wspierające rozwój samorządności terytorialnej, związane z podnoszeniem kompetencji przedstawicieli administracji samorządowej oraz władz lokalnych, wspieranie rozwoju sektora organizacji pozarządowych i społeczności lokalnych, zarówno dla pełnej współpracy tych środowisk w zarządzaniu dotyczącymi ich sprawami, jak też lokalnego rozwoju społecznego i gospodarczego.

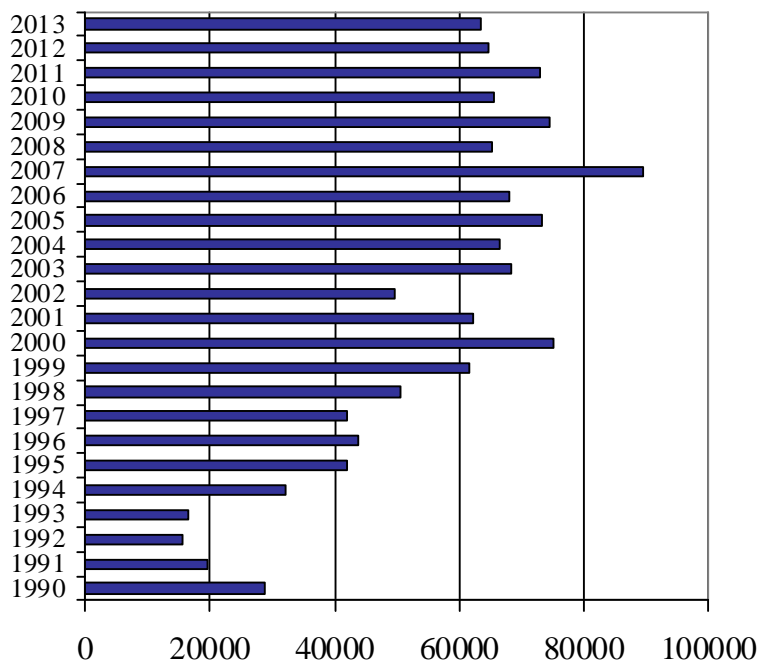
Przez blisko 25 lat działania Fundacja wyspecjalizowała się w budowaniu międzyrodowiskowych platform współpracy. Wynika to także z doświadczenia w prowadzeniu samorządowych forów branżowych przez sieć ośrodków terenowych FRDL. Fora są jedną z ważniejszych form kształcenia ustawicznego samorządowców stosowaną przez FRDL, stanowią miejsce wymiany doświadczeń i dyskusji dla urzędników zajmujących się podobną tematyką.

To doświadczenie i uznanie dla marki FRDL powoduje, że jest wybierana jako partner przy realizacji rządowych projektów systemowych. Od roku 2009 roku Fundacja prowadzi w partnerstwie z Ministerstwem Rozwoju Regionalnego i kilkoma innymi organizacjami pozarządowymi projekt systemowy „Decydujemy razem”, poświęcony rozwojowi partycypacji społecznej w samorządach (więcej o projekcie w rozdziale: Działalność projektowa). A od 2012 roku projekt systemowy w partnerstwie z Ministerstwem Edukacji Narodowej pt. „Szkoła współpracy”, dotyczący budowania platform współpracy w szkołach i przedszkolach pomiędzy samorządem uczniowskim, środowiskiem nauczycielskim i komitetami rodzicielskimi.

Podstawowymi formami pracy Fundacji jest działalność szkoleniowa, doradcza i informacyjna, zarządzanie projektami, inicjowanie i prowadzenie samorządowych forów branżowych, organizacja konferencji, seminariów, konkursów, a także działalność badawcza i wydawnicza.

Szkolenia prowadzone przez Fundację odbywały się były w ramach stałej otwartej oferty szkoleniowej, szkoleń dedykowanych, zleczanych, stanowiły ważną formę pracy forów, a także były elementem realizowanych projektów. W tym roku sieć ośrodków Fundacji zorganizowała **3590 szkoleń** dla **63 528 uczestników**. W sumie od chwili powstania FRDL do końca 2013 roku z jej szkoleń skorzystało **1 316 669 osób**.

Wykres poniżej ilustruje jak rok 2013 plasuje się w skali dotychczasowych działań Fundacji pod względem liczby uczestników szkoleń zrealizowanych przez całą jej sieć w poszczególnych latach (rys. 1).

Rys. 1 - Liczba przeszkolonych przez FRDL w latach 1990-2013.

Usługi doradcze stanowią drugą ważną formę działalności Fundacji, ściśle powiązaną ze szkoleniową. W roku 2013 specjaliści Fundacji opracowali **69 dokumentów** (dwukrotnie więcej niż w roku ubiegłym). Doradztwo, poradnictwo i usługi informacyjne dotyczyły różnych obszarów, często stanowiły bardzo istotny komponent realizowanych projektów.

Przy FRDL funkcjonowały dwa Regionalne Ośrodki Europejskiego Funduszu Społecznego (RO EFS) w Krakowie i Ciechanowie. Celem RO EFS jest zwiększenie umiejętności projektodawców EFS w przygotowaniu, wdrażaniu i zarządzaniu projektami oraz w tworzeniu partnerstw lokalnych. Ośrodki - katowicki i krakowski - od wielu już lat wspierają rozwój przedsiębiorczości w swoich regionach w oparciu o Certyfikaty Krajowego Systemu Usług dla Małych i Średnich Przedsiębiorstw. Był to kolejny rok świadczenia przez nie usług doradczych poprzez Punkty Konsultacyjne Krajowego Systemu Usług Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości w Krakowie i Zabrzu. Kontynuował swoją działalność Małopolski Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w Krakowie, a także otwarty został Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej w Zielonej Górze.

Rok 2013 był kolejnym rokiem rozwoju samorządowych forów branżowych. Stanowiły i stanowią one szczególnie istotną formę kształcenia ustawicznego przedstawicieli samorządów proponowaną przez FRDL. Działo **61 forów**, liczących blisko **cztery tysiące członków** i grupujących urzędników z przeszło **20 dziedzin**. W załączniku nr 1 - lista forów.

Fundacja jest instytucją wyspecjalizowaną w realizacji i zarządzaniu projektami. W roku 2013 sieć jej ośrodków prowadziła w sumie **93 projekty** we wszystkich obszarach swojej działalności (załącznik nr 4 - lista realizowanych projektów). Najwięcej z nich dotyczyło: rozwoju administracji samorządowej, partycypacji społecznej, przedsiębiorczości i edukacji. Były to przede wszystkim projekty szkoleniowo-doradcze i informacyjne oraz projekty oparte na regrantingu. Większość projektów realizowana była regionalnie. Fundacja w partnerstwie z ministerstwami realizuje dwa ogólnopolskie projekty systemowe, o których była mowa wcześniej.

Środki na realizację projektów były pozyskiwane w otwartych przetargach i konkursach. Fundacja prowadziła też projekty na zlecenie. Od chwili przystąpienia Polski do Unii Europejskiej większość projektów Fundacji finansowana jest z funduszy strukturalnych.

W ciągu 2013 roku Fundacja zorganizowała na terenie całej Polski 43 wydarzenia specjalne, takie jak konferencje, debaty, seminaria itp. Wśród nich najważniejszym działaniem było pełnienie roli patrona i partnera merytorycznego IV Kongresu Regionów w Świdnicy, najważniejszego w Polsce spotkania samorządowców z przedstawicielami innych środowisk, przede wszystkim biznesu (załącznik 3 - lista konferencji).

Dla promocji ważnych idei i praktyk organizowane też były konkursy zarówno regionalne, jak ogólnopolskie. Po raz pierwszy zorganizowany został konkurs „Samorządowy Mistrz Języka Polskiego” zwracający uwagę na jakość polszczyzny stosowaną w pracy urzędów. Kolejny raz przyznana została Doroczna Nagroda Fundacji za lokalne inicjatywy kulturalne.

Fundacja prowadziła też działalność wydawniczą związaną przede wszystkim z promocją i realizowanymi projektami, publikując raporty, materiały szkoleniowe, poradniki (załącznik 2 - lista publikacji).

Fundacja jest członkiem Grupy Zagranica, zrzeszającej polskie organizacje pozarządowe, które realizują programy wspierające kraje potrzebujące pomocy. Od połowy lat 90. FRDL prowadzi intensywne działania w krajach przechodzących transformację ustrojową i gospodarczą, przekazując polskie doświadczenia w zakresie reformy samorządowej funkcjonowania samorządu terytorialnego, aktywności obywatelskiej, rozwoju społeczno-gospodarczego na poziomie lokalnym i regionalnym, a także przygotowania do funkcjonowania w strukturach Unii Europejskiej. W roku 2013 FRDL realizowała projekty przede wszystkim na rzecz Ukrainy oraz związane z przekazywaniem polskich doświadczeń przemian ustrojowych w Tunezji.

Przedstawiciele Fundacji są członkami wielu komitetów i zespołów roboczych powoływanych regionalnie i centralnie, wypracowujących i konsultujących polityki i kierunki rozwoju lokalnego i całego kraju.

W tym roku nastąpiło kilka ważnych zmian w strukturze sieci FRDL. Rada Nadzorcza w maju podjęła decyzję o likwidacji Ośrodka Samorządu Lokalnego w Olsztynie. Zdecydowała także o przekształceniu FRDL Centrum Dolnośląskiego we Wrocławiu z filią w Jeleniej Górze w filię Ośrodka Kształcenia Samorządu Terytorialnego im. W. Pańki w Katowicach. Postanowiono jednocześnie, że Kujawsko-Pomorskie Biuro Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej w Bydgoszczy i Podkarpacki Ośrodek Samorządu Terytorialnego w Rzeszowie, działające w ostatnim czasie jako filie ośrodków (odpowiednio) Gdańska i Krakowa, stały się znów samodzielnymi ośrodkami.

Zmienione zostały siedziby czterech ośrodków (Warszawa, Wrocław, Kielce, Bydgoszcz) na posiadające własne sale szkoleniowe i mające dogodniejsze położenie dla klientów.

Na koniec tego roku zespół Fundacji liczył 242 pracowników etatowych.

Fundacja jest członkiem-założycielem Polskiej Izby Firm Szkoleniowych. Fundacja jako organizacja prowadząca usługi w zakresie poradnictwa zawodowego jest wpisana do Rejestru Agencji Zatrudnienia. Jest też członkiem założycielem Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych.

DZIAŁALNOŚĆ FUNDACJI ROZWOJU DEMOKRACJI LOKALNEJ

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej realizowała swoje cele statutowe poprzez:

- szkolenia,
- seminaria i konferencje,
- doradztwo i konsultacje,
- inicjowanie i prowadzenie samorządowych forów branżowych,
- realizację specjalistycznych projektów,
- badania naukowe i analizy,
- inicjowanie debat społecznych,
- opracowanie i udostępnianie informacji,
- konkursy promujące podnoszenie kwalifikacji i poziomu zarządzania jednostkami.

Ośrodki Fundacji systematycznie (co miesiąc lub częściej) rozsyłały oferty swoich usług do urzędów administracji samorządowej i innych stałych klientów, a także upowszechniały je poprzez swoje strony w Internecie (dostępne również poprzez stronę ogólnofundacyjną www.frdl.org.pl).

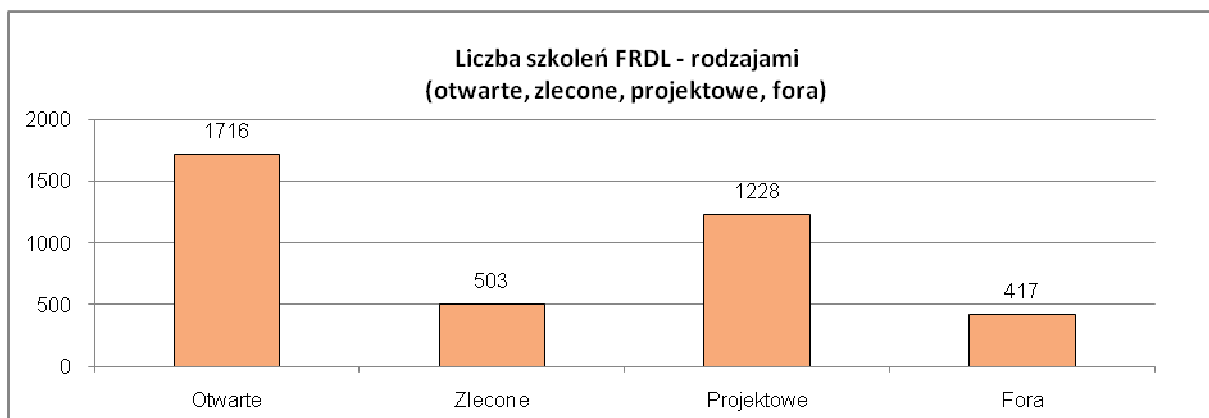
Działalność szkoleniowa

Szkolenia stanowią podstawową, stale rozwijaną i doskonaloną formę działalności Fundacji. W całej sieci FRDL obowiązuje jednolity standard jakości szkoleń. Jakość jest stale monitorowana pod względem merytorycznego poziomu szkoleń, programów, metod przekazywania wiedzy, sposobu ich organizacji, a także jakości materiałów dydaktycznych. Uzyskane oceny są wykorzystywane do wzbogacania oferty FRDL i podnoszenia jakości usług. Stałej ocenie poddawani są wykładowcy i trenerzy.

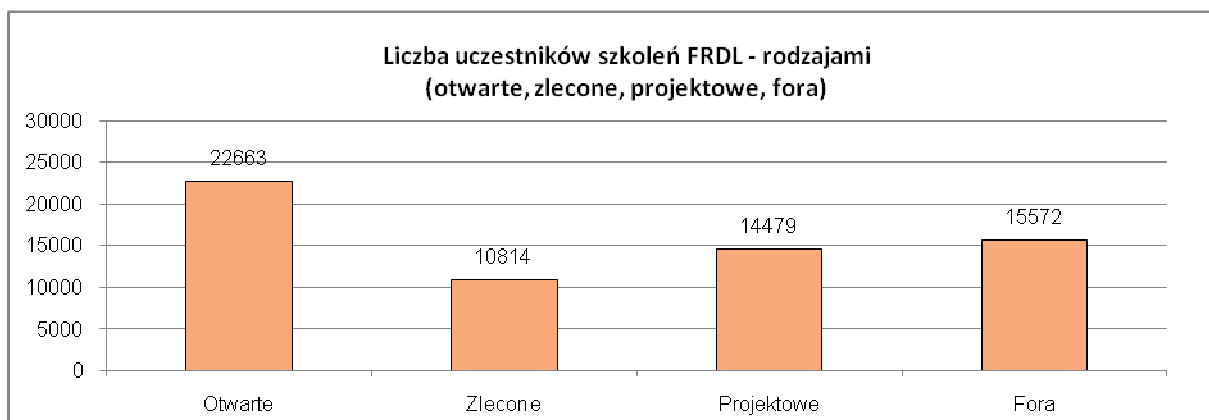
Każdy z ośrodków FRDL przygotowuje propozycje oferty programowej, opracowywanej przez ekspertów Fundacji w oparciu o badanie potrzeb w poszczególnych regionach, a także doświadczeń całej sieci.

Szkolenia organizowane są w formie szkoleń otwartych i zamkniętych, czyli specjalistycznych szkoleń prowadzonych na zamówienie. Szkolenia są także elementem realizowanych projektów oraz często stosowaną formą pracy samorządowych forów branżowych, działających przy ośrodkach.

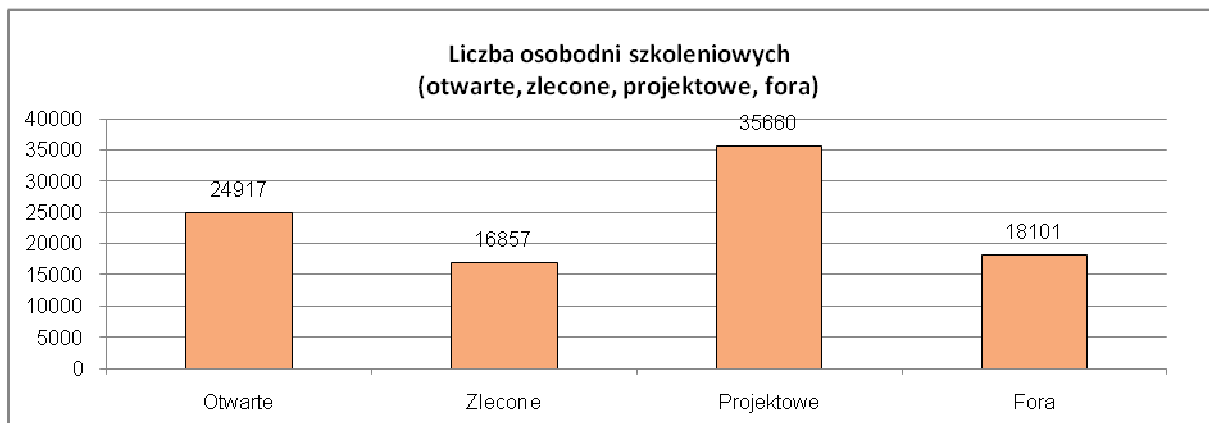
W sumie w roku 2013 Fundacja zorganizowała **3 864** szkolenia dla **63 528** uczestników, co stanowiło **95 755** tzw. osobodni szkoleniowych. Poniższy wykres ilustruje, w jakiej liczbie zrealizowane były poszczególne rodzaje szkoleń (Rys. 1).

Rys. 1. Liczba szkoleń przeprowadzonych przez ośrodki FRDL w 2013 r.

Rys. 2. Liczba uczestników szkoleń przeprowadzonych przez ośrodki FRDL w 2013 r.

Rys. 3. Liczba tzw. dni osobodni szkoleniowych przeprowadzonych przez ośrodki FRDL w 2013 r.

Najważniejszym adresatem oferty szkoleniowej Fundacji jest administracja samorządowa.

Analogicznie do lat poprzednich, tematyka oferowanych szkoleń dotyczyła różnorodnych aspektów działalności samorządów terytorialnych, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki z zakresu ich zadań własnych i zleconych. Szkolenia obejmowały takie dziedziny, jak:

- Finanse, podatki, rachunkowość
- Zarządzanie i planowanie strategiczne
- Funkcjonowanie i organizacja pracy w urzędzie
- Gospodarczy rozwój lokalny i przedsiębiorczość
- Funkcjonowanie organizacji pozarządowych oraz współpraca JST i NGO
- Polityka społeczna i ochrona zdrowia
- Edukacja i szkolnictwo
- Gospodarka przestrzenna, nieruchomości, prawo budowlane
- Prawo administracyjne
- Zarządzanie informacją i dokumentacją
- Prawo pracy
- Zamówienia publiczne
- Gospodarka komunalna
- Fundusze unijne, ich pozyskiwanie i obsługa
- Kursy zawodowe i zawodowo-specjalistyczne
- Szkolenia i kursy komputerowe
- Kursy językowe
- Inne

Szkolenia ofertowe FRDL adresowane były przede wszystkim do urzędników administracji, także pracujących w jednostkach organizacyjnych samorządów terytorialnych, a również do kadry kierowniczej gmin i powiatów, w tym wójtów, starostów, burmistrzów i prezydentów miast oraz do radnych. Ze szkoleń Fundacji korzystały ponadto szpitale, firmy prywatne i przedstawiciele służby cywilnej.

Ośrodki bardzo dbają o jakość szkoleń i szukają innowacyjnych rozwiązań. Stale udoskonalane są też strony internetowe odnośnie ofert usług FRDL.

Działalność doradcza i poradnictwo

Poprzez usługi doradcze FRDL pomaga samorządom w efektywnym zarządzaniu działaniami na rzecz rozwoju lokalnego, prowadzeniu skutecznej polityki inwestycyjnej, wzmocnieniu obywatelskich mechanizmów podejmowania decyzji (partycypacja społeczna), modernizowaniu sfery edukacji, rozwijaniu oferty kulturalnej i na wielu innych obszarach. Odbiorcami usług doradczych Fundacji są urzędy samorządowe wszystkich szczebli, organizacje pozarządowe, a także organy administracji centralnej (Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego). Doradztwo świadczone przez FRDL ma różnorodny charakter i obejmuje takie formy działania jak: prowadzenie ocen merytorycznych wniosków o dofinansowanie, audytów oświaty i bezpieczeństwa informacji, opracowywanie biznes planów i studiów wykonalności inwestycji oraz strategii rozwoju w różnych

d dziedzinach polityki lokalnej, a także badania jakości usług i satysfakcji mieszkańców ich, opinii i potrzeb etc. Ósrodkiem wiodącym pod wzgledem liczby realizowanych projektów doradczych jest MISTiA w Krakowie.

W 2013 roku Fundacja zrealizowała **69 usług doradczych** (dwukrotnie więcej niż w roku ubiegłym). Znacząca ich część (46) w przypadku ośrodka w Krakowie, stanowiły wdrożenia w ramach realizowanych projektów (wdrożenia systemu rozwoju kompetencji kadr w urzędach, procedury konsultacji społecznych w urzędzie, aktualizowania kart usług, systemu monitorowania poziomu satysfakcji klientów z jakości funkcjonowania urzędu, a także systemu zarządzania satysfakcją urzędników). Prowadzono też badania jakości obsługi klienta w urzędzie miasta i Studium Wykonalności Inwestycji.

Od wielu lat ośrodki katowicki i krakowski prowadziły Punkty Konsultacyjne Krajowego Systemu Usług Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, w Krakowie i Zabrze prowadzące usługi informacyjno-doradcze dla osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą oraz dla przedsiębiorców. Od roku 2012 PK w Zabrze świadczył usługi doradztwo (z 10% odpłatnością dla klienta) stacjonarnie w Zabrze oraz na dyżurach w Bytomiu, Katowicach, Gliwicach, Piekarach Śląskich, Tarnowskich Górach, Kaletach i Toszku, a także jako usługę u klienta lub w miejscu przez niego wskazanym. Niestety, w grudniu 2013 roku zakończyło się finansowanie projektu przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości i PK w Zabrze został zlikwidowany, chociaż istnieją plany kontynuowania tej działalności.

W tym okresie przy FRDL kontynuowały działalność Regionalne Ośrodki Europejskiego Funduszu Społecznego (RO EFS) w Krakowie i Ciechanowie. Celem RO EFS jest zwiększenie umiejętności projektodawców EFS w przygotowaniu, wdrażaniu i zarządzaniu projektami oraz w tworzeniu partnerstw lokalnych. RO EFS wspierały osoby ubiegające się o dofinansowanie projektów w ramach EFS i je realizujące.

W 2013 r. opracowany został przez ekspertów Biura Zarządu pakiet usług związanych z zarządzaniem strategicznym przez samorządy oraz badaniami jakości satysfakcji mieszkańców.

W ramach FRDL- MISTiA działa Centrum Analiz Strategicznych. Realizowało w 2013 roku sześć zamówień analityczno-badawczych. Działalność CAS rozwijana była przede wszystkim w obszarach: analiz z zakresu edukacji, rynku pracy, rozwoju lokalnego oraz badań ewaluacyjnych. Największym zamówieniem w tym roku była realizacja „Strategii poprawy jakości usług edukacyjnych dla gmin należących do Związku Międzygminnego w Proszowicach”. Przygotowano 12 analiz, raportów, ekspertyz, przydatnych w kreowaniu lokalnych polityk oświatowych w 9 małopolskich gminach. Ponadto w zakresie analiz oświatowych CAS opracował Audyt Oświaty w Gminie Jodłownik oraz współpracował przy realizacji Strategii Oświaty w Cieszynie do roku 2020 (kontynuacja prac w 2014 r.). Z kolei w ramach rozwijania działalności związanej z badaniami ewaluacyjnymi CAS przeprowadził dwie edycje monitoringu usprawnień wdrożonych w Urzędzie Miasta Stalowa Wola w ramach projektu „Profesjonalna kadra - przyjazny urząd szansą na podniesienie jakości pracy UM”. Największym badaniem CAS pod względem zakresu i wielkości próby badawczej było „Badanie społeczne wśród mieszkańców na temat kierunków rozwoju Gminy Zabierzów” (badanie ankietowe PAPI na próbie 450 osób). W 2013 r. CAS udzielił również wsparcia analitycznego Powiatowemu Urzędowi Pracy w Brzesku opracowując Program Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy określający wyzwania dla lokalnej polityki zatrudnienia do roku 2020.

Oferta konsultingowa skierowana CAS jest głównie do JST i zawiera produkty obligatoryjne dla JST (m.in. strategia rozwiązywania problemów społecznych, program opieki nad zabytkami itp.) oraz produkty wdrażane przez JST na zasadzie dobrych praktyk zarządczych (m.in. strategie rozwoju lokalnego, lokalne programy rewitalizacji, strategie branżowe, np. kultury, oświaty, przedsiębiorczości, turystyki, rozwoju obszarów wiejskich, etc.).

Fora samorządowe

Fora samorządowe stanowią jedną z najważniejszych i stale rozwijaną form kształcenia ustawicznego kadr administracji publicznej, stosowanych od wielu lat przez FRDL. Służą integracji środowisk zawodowych, ich wzajemnemu wsparciu, poszerzaniu wiedzy, doskonaleniu warsztatu wykonywanego zawodu, piastowanego stanowiska, a także stwarzają najlepsze możliwości konsultacji i wymiany doświadczeń.

Fora są ważnym partnerem dla władz rządowych i regionalnych, dlatego ich przedstawiciele chętnie przyjmują zaproszenia na forów. Wpływa to na wysoką jakość merytoryczną spotkań. Patronat nad Świętokrzyskim Forum Sekretarzy objęła Pani Bożentyna Pałka-Koruba - Wojewoda Świętokrzyski.

Uczestniczenie w forach daje ich członków możliwość przedstawiania opinii swoich środowisk i konsultowanie stanowionego w Polsce prawa. W roku 2013 fora dedykowane opiece społecznej, małopolskie i świętokrzyskie, wystosowały oficjalne pisma do Ministra Pracy i Polityki Społecznej prezentując stanowiska swoich członków i ich wątpliwości wobec zaproponowanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej założeń do nowej ustawy o pomocy społecznej i usługach socjalnych.

W październiku Małopolskie Forum Pomocy Społecznej przekazało także obszerne uwagi do zmiany ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r., poz. 1548).

W roku 2013 przy ośrodkach Fundacji działało **61 forów**. Zdecydowana większość z nich opiera się na stałych członkach, którzy wybierają zarząd forum i sami decydują o kierunkach jego aktywności. Członkowie płacą stałe składki na pokrycie kosztów działania forum. Tylko nieliczne z nich mają charakter otwarty, a uczestniczący w nich urzędnicy nie składają deklaracji członkowskich, lecz każdorazowo zgłaszają swój udział w spotkaniach i szkoleniach. Liczbę członków forów działających przy FRDL można zatem podać jedynie w przybliżeniu; wynosi ona blisko **4 tysiące osób** (stale rośnie).

Fundacja w ciągu tego roku przeprowadziła w całej Polsce w ramach forów **417** spotkań i szkoleń. Często były to sesje wyjazdowe, trwające co najmniej dwa dni. W sumie w ramach forów zorganizowano **17 887** osobodni szkoleniowych.

Sukcesem było utworzenie kilku nowych forów. W województwie kujawsko-pomorskim powstały fora sekretarzy i skarbników, w Małopolsce Forum Audytorów i Kontrolerów Wewnętrznych Jednostek Sektora Finansów Publicznych, na Śląsku Forum Pomocy Społecznej.

Formuła forum sprzyja budowaniu więzi pomiędzy ich członkami, a Fundacją. W Kielcach, w wyniku prac Forum Sekretarzy został złożony projekt w ramach POKL 5.2.1 pn. „E-usługi w Świętokrzyskim”. To forum od wielu lat współpracuje ze Stowarzyszeniem City Managerów Stanu Waszyngton (transfer wiedzy oraz profesjonalizacja kadr administracji publicznej). W maju 2013 r. w spotkaniu Forum uczestniczył Lloyd Halverson - menager City of Camas.

Fora mają wielki wpływ na budowanie marki FRDL. Lista forów działających przy FRDL znajduje się w załączniku nr 1.

Konferencje, debaty, badania i konkursy

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej co roku organizuje w całej Polsce kilkadziesiąt różnego rodzaju wydarzeń specjalnych, wśród których najważniejsze są konferencje. W roku 2013 odbyły się **43** konferencje, najczęściej stanowiące element realizowanych przez FRDL projektów. Oprócz nich odbywały się również debaty i spotkania w większości adresowane do przedstawicieli samorządów terytorialnych organizowane jako realizacji misji Fundacji.

Od 2010 roku koronnym działaniem misyjnym Fundacji jest współpraca przy organizacji Kongresu Regionów w Świdnicy. FRDL jest patronem i partnerem merytorycznym tej największej imprezy integrującej środowiska samorządowe, biznesowe i pozarządowe w Polsce, objętej patronatem przez Prezydenta RP, Bronisława Komorowskiego, a organizowanego przez wydawnictwo Ringier Axel Springer i Miasto Świdnica. Podczas czwartej edycji (11-13 czerwca 2013 r.) Fundacja położyła nacisk na istotne problemy związane przede wszystkim z przestrzenią publiczną, demografią i jakością życia. Zorganizowaliśmy w sumie siedem paneli. Poświęcone były nowoczesnym rozwiązaniom w edukacji, przywództwu, polityce kulturalnej na poziomie regionalnym, polityce rodzinnej, polityce integracyjnej samorządów wobec migrantów oraz panel poświęcony poprawnej polszczyźnie w samorządach. Fundacja zorganizowała także „grę miejską” dla uczestników kongresu, jako przykład nowoczesnego podejścia do kultury i tradycji.

Kongres przyciągnął do Świdnicy **blisko 2 tysiące uczestników** z całej Polski. Byli wśród nich samorządowcy, ludzie biznesu i działacze organizacji pozarządowych, a także politycy i reprezentanci władz centralnych.

Założyciele FRDL ustanowili w 2004 roku **Doroczną Nagrodę FRDL** dla autorów osiągnięć, które w szczególności przyczyniły się do budowania społeczeństwa obywatelskiego. Od roku 2008 Doroczna Nagroda poświęcona jest wspieraniu integracji społeczności lokalnych, poprzez działania związane z lokalną kulturą i tradycją. Każda z edycji wiąże się z konferencją i dyskusją wokół tematów ważnych dla środowisk lokalnych. Konferencja finałowa VI edycji pod patronatem (tradycyjnie) Polskiego Komitetu ds. UNESCO i Narodowego Centrum Kultury pt. "WARTO! Lokalna kultura jako wartość" odbyła się 9 grudnia 2013 r. w Warszawie. Stałym partnerem Dorocznej Nagrody FRDL jest Fundacja Orange. W czasie konferencji zabrali głos m.in. prof. Jerzy Reguński (Prezes FRDL Przewodniczący Kapituły), prof. Andrzej Rottermund, Przewodniczący Polskiego Komitetu ds. UNESCO i Krzysztof Dudek, Dyrektor Narodowego Centrum Kultury, Jadwiga Czartoryska, prezes Fundacji Orange i ks. Adam Boniecki, Redaktor Senior „Tygodnika Powszechnego”. List do uczestników konferencji wystosował Minister Jacek Michałowski, Szef Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Nagrody pieniężne zostały

ufundowane przez FRDL, Fundację Orange i Narodowe Centrum Kultury, a rzeczowe przez „Gazetę Samorządu i Administracji”. Załącznik 3 - Lista laureatów.

Fundacja organizuje szereg konkursów i rankingów jednostek samorządowych. Stanowią one sprawdzoną formę promocji podnoszenia kwalifikacji kadr oraz upowszechniania dobrych praktyk samorządowych.

Biuro Zarządu FRDL we współpracy z Radą Języka Polskiego przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk zorganizowało po raz pierwszy konkurs „Samorządowy Mistrz Języka Polskiego” promujący jakość i poprawność polszczyzny stosowanej w pracy urzędów. Konkurs, finansowany z dotacji Narodowego Centrum Kultury, spotkał się z żywym odzewem urzędników. Według zamierzeń miał składać się z dwóch modułów: pisemnego i oratorskiego. Pisemny „Klasówka dla urzędników” odbyła się 18 maja 2013 r. w Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego i polegała na przerobieniu niepoprawnego tekstu urzędniczego na poprawny. Konkurs oratorski miał być rozegrany podczas Kongresu w Świdnicy, ale z powodu braku chętnych zamieniony został na panel poświęcony roli dobrej polszczyzny jako narzędzia wzajemnej komunikacji w działaniach samorządowych.

Większość ośrodków prowadzi rankingi regionalne urzędów korzystających z ich oferty. Pierwszym ośrodkiem, który zainicjował takie działanie, było FRDL – Podlaskie Centrum w Białymstoku, gdzie od 1993 roku przyznawana jest nagroda „Za szczególną aktywność w rozwoju wiedzy samorządowej”. W Krakowie wyróżnione gminy otrzymują wiele mówiący tytuł „Mądrej Gminy”. W Katowicach już po raz 11. najlepiej szkolące się samorządy otrzymały nagrody „Lidera Edukacji Samorządowej 2012” zwane Walerkami, które łączą się z rocznymi zniżkami na szkolenia oferowane przez katowicki ośrodek.

Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji, krakowski ośrodek FRDL, przeprowadził w 2013 roku kilka rankingów i konkursów. Po raz czwarty, we współpracy z Urzędem Statystycznym w Krakowie, sporządzony został Ranking Gmin Małopolski, a po raz trzeci wspólnie z Urzędem Statystycznym w Rzeszowie Ranking Gmin Podkarpacia. Celem tych inicjatyw jest ocena potencjału, aktywności i wyników osiąganych przez gminy tych województw w sferze gospodarczej i społecznej. Rankingi pomagały poznać stan rozwoju społeczno-gospodarczego naszego regionu, wprowadzając do publicznej debaty zasadę oceny samorządów przy pomocy wskaźników liczbowych.

Ponadto FRDL-MISTiA już po raz szósty zorganizował konkurs: „Małopolskie Wektory Współpracy”, promujący przykłady dobrej współpracy pomiędzy jednostkami samorządów terytorialnych a organizacjami pozarządowymi.

Ośrodek w Kielcach zorganizował natomiast:

Konkurs „Lider Aktywności Obywatelskiej” w ramach projektu „Regionalnie z pasją”- celem konkursu było wyłonienie oraz promocja dobrych praktyk w zakresie aktywności obywatelskiej na rzecz społeczności lokalnej w województwie świętokrzyskim. Do konkursu można było zgłaszać: osoby fizyczne, osoby prawne, instytucje lub organizacje pozarządowe, wydarzenia lub inicjatywy, które są przejawem dobrych praktyk aktywności obywatelskiej na rzecz społeczności lokalnej w województwie świętokrzyskim. Gala konkursu odbyła się 10.12.2013 r.

Oraz w ramach „Regionalnego Ośrodka Debaty Międzynarodowej w Kielcach dwa konkursy:

1. Konkurs internetowy „Mieszkaniec Globalnej Wioski” skierowany do młodzieży w wieku od 10 do 19 lat. Celem głównym było propagowanie wśród młodzieży szkolnej wiedzy nt. polskiej polityki zagranicznej i integracji Polski ze strukturami unijnymi.
2. Konkurs plastyczny „Świadomy obywatel UE”. Uczestnicy konkursu mieli samodzielnie wykonać w dowolnej technice plastycznej plakat promujący rok 2013 jako Europejski Rok Obywateli. W organizację konkursu zaangażowało się Biuro Innowacji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego oraz Biuro Banku Światowego w Warszawie. Na konkurs wpłynęło 45 prac.

Fundacja przez kolejny już rok (od 2003) pełniła rolę patrona instytucjonalnego „Konkursu na najlepsze rozprawy doktorskie i prace magisterskie nt. samorządu terytorialnego i zagadnień decentralizacji”. Konkurs jest organizowany przez wydawcę i redakcję miesięcznika „Samorząd Terytorialny”. Jest też patronem Kongresu Regionalnego w Świdnicy.

Lista konferencji i seminariów znajduje się w załączniku nr 3.

Działalność projektowa

W 2013 roku Fundacja realizowała **93** projekty, w tym **83** projekty regionalne, **7** projektów dla zagranicy i międzynarodowe oraz **3** projekty ogólnopolskie. Wśród projektów znalazły się **55** projekty kontynuowane z lat poprzednich, a **38** zostało rozpoczętych w 2013 r.

Większość projektów miała charakter szkoleniowo-doradczy i informacyjny. 10 projektów miało na celu usprawnianie funkcjonowania administracji publicznej, podnoszenie kwalifikacji zawodowych i umiejętności pracowników samorządowych, 14 - związanych było z rozwojem partycypacji społecznej, jako elementu zasadniczego dla samorządności lokalnej i integracji obywatelskiej (w tym dwa dotyczyły integracji uchodźców), 14 projektów dotyczyło edukacji, oświaty, a największą grupę, 38 projektów stanowiły działania w dziedzinie wspierania rozwoju gospodarczego, przedsiębiorczości, aktywizacji zawodowej, działania związane z ekonomią społeczną i przeciwdziałaniem wykluczeniu.

Przeprowadzenie i obsługa konkursów grantowych stanowiła główny element projektów o wspólnej nazwie: „Szkoła Równych Szans”, wspierających szkoły w małych miejscowościach w realizacji dodatkowych programów zajęć (4 projekty) one realizowane przez Fundację w na Mazowszu.

Działalność projektowa Fundacji w 2013 r. była finansowana przede wszystkim z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Lista wszystkich projektów znajduje się w załączniku nr 4.

Najciekawsze projekty realizowane w roku 2013

1. **Decydujmy razem. Wzmocnienie mechanizmów partycypacyjnych w kreowaniu i wdrażaniu polityk publicznych oraz podejmowaniu decyzji publicznych.**

Jest to projekt systemowy realizowany od listopada 2009 do czerwca 2014 r. w ramach Priorytetu V Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Projekt ma na celu umożliwienie społecznościom lokalnym udziału w sprawowaniu władzy, a tym samym wpływania na decyzje dotyczące rozwoju gospodarczego, społecznego i kulturowego ich otoczenia, co stanowi istotę idei samorządności lokalnej.

Działania projektu koncentrują się na wypracowaniu i upowszechnieniu mechanizmów współpracy administracji publicznej ze społecznościami lokalnymi. Wykorzystywana jest w tym celu sprawdzona już metoda angażowania obywateli w lokalną politykę poprzez animację społeczną. Realizacja projektu zakłada także opracowanie ogólnopolskiego systemu wspierania partycypacji, stworzenie narzędzi jej oceny i monitoringu. Istotnym elementem jest także upowszechnianie i promocja modeli partycypacji publicznej w środowiskach lokalnych.

Projekt ma charakter badawczo-wdrożeniowy. Jest realizowany przez partnerstwo, którego liderem jest Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, a partnerami: FRDL, Instytut Spraw Publicznych, Fundacja Partnerstwo dla Środowiska, Stowarzyszenie Centrum Wspierania Aktywności Lokalnej CAL, Fundacja Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych, Fundacja Fundusz Współpracy. Działania FRDL realizowane są w całej Polsce przez sieć ośrodków, a koordynowane przez FRDL-Centrum Mazowsze.

Więcej informacji o projekcie informacji można znaleźć na stronie www.decdujmyrazem.pl

2. **Projekt: Małopolska Akademia Zarządzania II**

Projekt szkoleniowo - doradczy „Małopolska Akademia Zarządzania II” realizowany był od stycznia 2012 roku do grudnia 2013 roku przez FRDL Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji we współpracy z Sądecką Izbą Gospodarczą, finansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, Priorytet VIII Regionalne kadry gospodarki.

Celem głównym projektu jest wzmocnienie wiedzy i kompetencji właścicieli i pracowników z mikro i małych firm w Małopolsce w dziedzinie zarządzania nowoczesnym i konkurencyjnym na rynku przedsiębiorstwem. W ramach projektu zorganizowane zostały bezpłatne szkolenia oraz usługi doradcze w dziedzinie zarządzania personelem, jakością, sprzedażą, firmą i finansami.

Jest to jest kontynuacja projektów szkoleniowo - doradczych prowadzonych przez FRDL MISTiA w latach 2005-2008 „Akademia Zarządzania” w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich oraz w latach 2010-2011 „Małopolska Akademia Zarządzania-

systemowy cykl szkoleń dla mikro i małych przedsiębiorstw” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, Priorytet VIII Regionalne kadry gospodarki.

3. Projekt „ABC dla NGO”

Projekt realizowany przez FRDL - Centrum Szkoleniowe w Szczecinie w okresie od listopada 2011 r. do listopada 2013 r. w partnerstwie ze *Stowarzyszeniem Liderów i Fundriserów*. Był to pomysł na systemowe wspomaganie rozwoju Trzeciego Sektora, zwłaszcza na obszarach województw, gdzie organizacje jest najmniej i są najbardziej pasywne. Celem projektu było budowanie sprzyjającego instytucjonalnego i partnerskiego otoczenia dla NGO oraz rozwój kompetencji kadr trzeciego sektora i partnerskiej współpracy NGO z JST na terenach wiejskich i małomiasteczkowych. Projekt „ABC dla NGO” jest w trakcie realizacji. Zostały już przeprowadzone badania potrzeb NGO z terenu całego województwa. Jednym z zadań projektu jest utworzenie w trzech powiatach (gryfickim, wateckim i pyrzyckim) inkubatorów dla organizacji pozarządowych, których członkowie mają możliwość korzystania ze wsparcia animatorów lokalnych oraz doradców. Przeprowadzone zostały warsztaty dla 78 członków organizacji pozarządowych oraz 26 pełnomocników JST ds. NGO z terenu całego województwa, także doradztwo i mentoring. Opracowany został, ważny dla CS FRDL w Szczecinie, dokument pt. „Strategia działania regionalnego centrum informacji i wspomagania organizacji pozarządowych”, w oparciu o który nasze Centrum Szkoleniowe pełni w województwie zachodniopomorskim rolę Regionalnego Centrum Informacji i Wspomagania Organizacji Pozarządowych.

4. Projekt "Integracja i akceptacja. Uchodźcy w społeczeństwie polskim"

Projekt realizowany jest w partnerstwie FRDL - Regionalne Centrum w Łodzi (lider) i partnerzy: Stowarzyszenie Społeczno - Kulturalne ETHNOS i Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi w okresie od stycznia 2012 r. do października 2013 r. w Łodzi oraz ulokowanego na terenie powiatu zgierskiego Ośrodka dla Uchodźców w Grotnikach. Adresowany jest do uchodźców zarówno mieszkających w tym ośrodku jak i poza nim. Wsparciem obejmuje 150 osób (w tym 50 dzieci), posiadających status uchodźcy oraz objętych ochroną międzynarodową. Ma na celu przygotowanie uchodźców do funkcjonowania w społeczeństwie polskim poprzez organizację szeregu kursów i warsztatów: językowych, aktywizujących zawodowo, wiedzy obywatelskiej i kulturalnej dotyczącej Polski oraz zajęć sportowych.

W ramach projektu powstał Punkt Wsparcia Uchodźcy, świadczący pomoc psychologiczną i prawną wspartą obecnością tłumaczy (j. rosyjski, j. angielski). Specjalna pomoc świadczona jest dla dzieci uchodźców w postaci zajęć wyrównawczych oraz zajęć teatralno-muzycznych i plastyczno - ruchowych, wspomagających proces adaptacji do środowiska szkolnego, a także zakup odzieży i pomocy szkolnych.

Jednocześnie, w ramach projektu prowadzona jest akcja informacyjna skierowana do społeczności polskiej poświęcona problematyce uchodźczej, w tym audycje radiowe i telewizyjne, warsztaty dla dzieci i młodzieży wprowadzające w tematykę uchodźczą, imprezy integracyjne - Dni Uchodźcy - ułatwiające proces integracji uchodźców ze społeczeństwem przyjmującym i proces akceptacji dla odmienności kulturowych. Prowadzone są także szkolenia dla urzędników mających w pracy kontakt z uchodźcami, czyli z ośrodków pomocy społecznej, urzędów pracy, placówek oświatowych, urzędów administracji samorządowej oraz Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego.

ROZWÓJ DEMOKRACJI LOKALNEJ W KRAJACH DOKONUJĄCYCH TRANSFORMACJI USTROJOWEJ

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej od wielu lat realizuje projekty międzynarodowe dofinansowywane ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych, a w ostatnim czasie także Fundacji Solidarności Międzynarodowej. W 2013 roku w konkursie MSZ „Polska Pomoc” nasza Fundacja uzyskała wsparcie dla dwóch projektów: „Młodzi z inicjatywą 2 - innowacyjne metody kształcenia przedsiębiorczości w ukraińskim systemie edukacyjnym” (FRDL Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji w Krakowie) oraz „Odpowiedzialna inwestycja - inwestycja w kadry. Zwiększanie kompetencji zarządczych w zakresie gospodarki komunalnej ukraińskich JST - II edycja”

(FRDL Centrum Mazowsze w Warszawie). Z kolei w konkursie „Wsparcie dla Demokracji” Fundacji Solidarności Międzynarodowej Centrum Szkoleniowe FRDL w Szczecinie uzyskało dofinansowanie dla projektu „Trenerzy dla interaktywnej edukacji obywatelskiej młodych liderów transformacji w Tunezji”. Wszystkie te przedsięwzięcia stanowią kontynuację wcześniejszego zaangażowania ośrodków FRDL we wspieranie procesu transformacji demokratycznej w Tunezji oraz budowania społeczeństwa obywatelskiego na Ukrainie.

Jako członek konsorcjów, ośrodek krakowski Fundacji uczestniczy w wieloletnich projektach międzynarodowych: „citiZENS: friendly cities - cities for all” (Program Grundtvig), „The value of work for individual position on labour market” (Program Leonardo da Vinci).

W kwietniu w Fundacji gościli przedstawiciele chorwackich organizacji i instytucji akademickich zajmujących się przeciwdziałaniem korupcji. Podczas ich wizyty odbyła się prezentacja założeń i przebiegu wieloletniego projektu „Przejrzysta Polska”, bliźniaczego „Przejrzysta Ukraina” oraz spotkanie z reprezentantką Centralnego Biura Antykorupcyjnego. W borykającej się z ogromną skalą korupcji wśród polityków Chorwacji, polskie doświadczenia w rozwiązywaniu tego rodzaju problemów są przedmiotem szczególnego zainteresowania.

W czerwcu gościliśmy delegację dziennikarzy z Algierii, którzy byli zainteresowani historią polskiej reformy samorządowej i jej znaczenia dla procesu transformacji demokratycznej oraz sytuacji gospodarczej.

Latem kontynuowaliśmy także współpracę z Instytutem Polskim w Bukareszcie, który w odpowiedzi na zainteresowanie rumuńskich władz polskimi doświadczeniami decentralizacyjnymi, zwłaszcza w zakresie umożliwiania lepszej absorpcji funduszy unijnych, zorganizował w stolicy Rumunii konferencję poświęconą tym zagadnieniom. FRDL była na niej reprezentowana przez Wiceprezesa Jerzego Stępnia oraz Prezesa Zarządu Adama Aduszkiewicza.

W ubiegłym roku Fundacja nawiązała także współpracę z firmą ECORYS Polska Sp. z o.o. i wspólnie z nią oraz Kirgiskim Kongresem Kobiet współtworzy konsorcjum, które znalazło się na krótkiej liście dopuszczonych do przetargu na realizację projektu „Strengthening the capacities of rural communities and local government” w Kirgistanie. Rozstrzygnięcie procedury nastąpi w 2014 roku.

Ponadto, FRDL jako członek Grupy Zagranica kontynuowała współpracę z tą organizacją, m.in. na początkowym etapie prac nad kodeksem postępowania organizacji członkowskich.

PROMOCJA

Działania promocyjne podejmowane przez FRDL wiążą się zarówno z promocją samej organizacji, jak też upowszechniania problematyki podejmowanych przez nią działań, tak na poziomie ogólnopolskim, regionalnym, jak i lokalnym.

Dzięki trwającej już wiele lat współpracy z „Gazetą Samorządu i Administracji” Fundacja dysponuje w tym dwutygodniku stałą stroną informacyjną, a jej eksperci publikują w nim swoje artykuły. Gazeta obejmuje też wydarzenie organizowane przez FRDL patronatami medialnymi.

Duże znaczenie dla promocji Fundacji ma współpraca z koncernem medialnym Ringiem Axel Springer przy organizacji Kongresu Regionów w Świdnicy, zarówno z uwagi na upowszechnianie informacji o FRDL w wydawanych przez koncern czasopismach i gazetach, jak też obecność Fundacji na kongresie.

Ośrodek FRDL w Białymstoku regularnie wydaje biuletyn informujący o swojej działalności. W 2013 roku ukazały się cztery numery Biuletynu „MISTiA na Szlaku”.

Kontakty i współpraca z mediami odgrywały bardzo ważną rolę przy realizacji poszczególnych projektów i organizowanych wydarzeń, co zaowocowało licznymi materiałami prasowymi, filmami i materiałami radiowymi, tak w skali ogólnopolskiej, jak lokalnej.

Fundacja utrzymywała bliską współpracę z Serwisem Samorządowym PAP, portalem organizacji pozarządowych www.ngo.pl i innymi mediami. Wydarzenia organizowane przez Fundację były objęte patronatami medialnymi.

W roku 2013 nazwa Fundacji cytowana była w sumie w 898 informacjach w prasie (188) i Internecie (677).

INFORMACJE FINANSOWE

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej
Pl. Inwalidów 10, 01-552 Warszawa

tel. 22 322-84-40
NIP: 522-000-18-95

Rachunek zysków i strat

	RZiS	
	Sporządzony za okres	
	2013	2012
	roku	
A. Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi, w tym	53 617 302,82	52 456 651,79
- od jednostek powiązanych	0,00	0,00
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów	14 306 594,03	14 671 533,68
II. Zmiana stanu produktów	0,00	0,00
III. Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	0,00	0,00
IV. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	202 137,23	399 891,55
V. Przychody z tytułu dotacji	39 108 571,56	37 385 226,56
B. koszty działalności operacyjnej	55 768 983,89	53 380 688,09
I. Koszty w układzie rodzajowym	55 663 683,79	53 206 377,52
1) Amortyzacja	172 837,85	247 285,05
2) Zużycie materiałów i energii	2 787 384,14	2 364 971,48
3) Usługi obce	15 235 640,14	13 058 619,87
4) Podatki i opłaty	288 701,80	292 927,50
5) Wynagrodzenia	21 014 559,12	19 837 229,80
6) Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	2 808 470,40	2 531 209,58
7) Pozostałe koszty rodzajowe	13 356 090,34	14 874 134,24
II. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	105 300,10	174 310,57
C. Zysk (Strata) ze sprzedaży ze sprzedaży (A-B)	-2 151 681,07	-924 036,30
D. Pozostałe przychody operacyjne	3 009 687,56	422 056,81
I. Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	0,00	0,00
II. Inne przychody operacyjne	3 009 687,56	422 056,81
E. Pozostałe koszty operacyjne	405 570,57	270 520,50
I. Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	0,00	0,00
II. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	0,00	0,00
III. Inne koszty operacyjne:	405 570,57	270 520,50
F. Zysk (strata) na działalności operacyjnej (C+D-E)	452 435,92	-772 499,99
G. Przychody finansowe	177 272,95	329 011,75
I. Dywidendy i udziały w zyskach w tym:	0,00	0,00
- od jednostek powiązanych	0,00	0,00
II. Odsetki w tym:	155 708,33	250 209,22
- od jednostek powiązanych	0,00	0,00
III. Zysk ze zbycia inwestycji	0,00	0,00
IV. Aktualizacja wartości inwestycji	0,00	0,00
V. Inne	21 564,62	78 802,53
H. Koszty finansowe	53 371,35	115 481,14
I. Odsetki	31 142,35	25 817,39
- dla jednostek powiązanych	0,00	0,00
II. Strata ze zbycia inwestycji	0,00	0,00
III. Aktualizacja wartości inwestycji	0,00	0,00
IV. Inne	22 229,00	89 663,75
I. Zysk (strata) na działalności gospodarczej (F+G-H)	576 337,52	-558 969,38
J. Wynik zdarzenia nadzwyczajnego (J.I-J.II)	0,00	0,00
I. Zyski nadzwyczajne	0,00	0,00
II. Straty nadzwyczajne	0,00	0,00
K. Zysk (Strata) brutto (I+/-J)	576 337,52	-558 969,38
I. Podatek dochodowy	20 460,00	30 319,00
M. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	0,00	0,00
N Zysk (strata) netto (K-L-M)	555 877,52	-589 288,38

Warszawa dnia 25-04-2014 r.

Osoba odpowiedzialna za prowadzenie ksiąg: Barbara Michalik

Główna Księgowa

Barbara Michalik

Wiceprezes Zarządu FRDL

Krzysztof Lukostański

Prezes Zarządu FRDL

Adam Aduszkiewicz

(imię i nazwisko oraz podpis kierownika Ośrodka)

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej
 Pl. Inwalidów 10, 01-552 Warszawa
 tel. 22 322-84-40
 NIP: 522-000-15-95

	BILANS	
	sporządzony za okres	
	od 01.01.2013 r. do 31.12.2013 r.	
	Stan na koniec	Stan na początek
A. Kapitał (fundusz) własny	7 882 502,42	7 300 870,55
I. Kapitał (fundusz) podstawowy	100,00	100,00
II. Należne wpłaty na kapitał podstawowy (wielkość ujemna)		0,00
III Udziały (akcje) własne (wielkość ujemna)		0,00
IV Kapitał (fundusz) zapasowy		0,00
V Kapitał (fundusz) aktualizacji wyceny	14 389,96	30 594,00
VI. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowy	529 161,04	512 957,00
VII. Zysk (strata) z lat ubiegłych	6 782 973,90	7 346 507,93
VIII. Zysk strata (netto)	555 877,52	-589 288,38
IX Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)		
B Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	5 523 573,58	7 988 356,86
I Rezerwy na zobowiązania	29 985,15	5 535,00
1. Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0,00	0,00
2. Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	0,00	0,00
- długoterminowe	0,00	0,00
- krótkoterminowe	0,00	0,00
3. Pozostałe rezerwy	29 985,15	5 535,00
- długoterminowe	0,00	0,00
- krótkoterminowe	29 985,15	5 535,00
II. Zobowiązania długoterminowe	0,00	0,00
1. Wobec jednostek powiązanych	0,00	0,00
2. Wobec pozostałych jednostek	0,00	0,00
a. kredyty i pożyczki	0,00	0,00
b. z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0,00	0,00
c. Inne zobowiązania finansowe	0,00	0,00
d. inne	0,00	0,00
III. Zobowiązania krótkoterminowe	805 562,85	782 437,49
1. Zobowiązania wewnątrzskładowe	0,00	0,00
2. Wobec pozostałych jednostek	759 665,71	741 216,53
a. kredyty i pożyczki	0,00	0,00
b. z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0,00	0,00
c. inne zobowiązania	0,00	0,00
d. z tytułu dostaw i usług w okresie wymagalności	260 390,06	412 617,98
- do 12 miesięcy	260 390,06	412 617,98
- powyżej 12 miesięcy	0,00	0,00
e. zaliczki otrzymane na dostawy	0,00	0,00
f. zobowiązania wekslowe	0,00	0,00
g. z tytułu podatków, cel, ubezpieczeń i innych świadczeń	125 979,62	169 052,06
h. z tytułu wynagrodzeń	92 269,60	94 291,42
i. inne zobowiązania	281 026,43	65 255,07
3. Fundusze Specjalne	45 897,14	41 220,96
IV Rozliczenia międzyokresowe	4 688 025,58	7 200 384,37
1. Ujemna wartość firmy	0,00	0,00
2. Inne rozliczenia międzyokresowe	4 688 025,58	7 200 384,37
- długoterminowe	10 750,58	15 550,28
- krótkoterminowe	4 677 275,00	7 184 834,09
SUMA BILANSOWA (A+B)	13 406 076,00	15 289 227,41

Warszawa 25-04-2014 r.

Osoba odpowiedzialna za prowadzenie ksiąg: Barbara Michalik

Główna Księgowa

Barbara Michalik

Wiceprezes Zarządu FRDL

Krzysztof Lutostański

Prezes Zarządu FRDL

Adam Aduszkiewicz

Rachunek zysków i strat	RZiS	
	Sporządzony za okres	
	2013	2012
	roku	
A. Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi, w tym	53 617 302,82	52 456 651,79
- od jednostek powiązanych	0,00	0,00
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów	14 306 594,03	14 671 533,68
II. Zmiana stanu produktów	0,00	0,00
III. Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	0,00	0,00
IV. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	202 137,23	399 891,55
V. Przychody z tytułu dotacji	39 108 571,56	37 385 226,56
B. koszty działalności operacyjnej	55 768 983,89	53 380 688,09
I. Koszty w układzie rodzajowym	55 663 683,79	53 206 377,52
1) Amortyzacja	172 837,85	247 285,05
2) Zużycie materiałów i energii	2 787 384,14	2 364 971,48
3) Usługi obce	15 235 640,14	13 058 619,87
4) Podatki i opłaty	288 701,80	292 927,50
5) Wynagrodzenia	21 014 559,12	19 837 229,80
6) Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	2 808 470,40	2 531 209,58
7) Pozostałe koszty rodzajowe	13 356 090,34	14 874 134,24
II. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	105 300,10	174 310,57
C. Zysk (Strata) ze sprzedaży (A-B)	-2 151 681,07	-924 036,30
D. Pozostałe przychody operacyjne	3 009 687,56	422 056,81
I. Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	0,00	0,00
II. Inne przychody operacyjne	3 009 687,56	422 056,81
E. Pozostałe koszty operacyjne	405 570,57	270 520,50
I. Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	0,00	0,00
II. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	0,00	0,00
III. Inne koszty operacyjne:	405 570,57	270 520,50
F. Zysk (strata) na działalności operacyjnej (C+D-E)	452 435,92	-772 499,99
G. Przychody finansowe	177 272,95	329 011,75
I. Dywidendy i udziały w zyskach w tym:	0,00	0,00
- od jednostek powiązanych	0,00	0,00
II. Odsetki w tym:	155 708,33	250 209,22
- od jednostek powiązanych	0,00	0,00
III. Zysk ze zbycia inwestycji	0,00	0,00
IV. Aktualizacja wartości inwestycji	0,00	0,00
V. Inne	21 564,62	78 802,53
H. Koszty finansowe	53 371,35	115 481,14
I. Odsetki	31 142,35	25 817,39
- dla jednostek powiązanych	0,00	0,00
II. Strata ze zbycia inwestycji	0,00	0,00
III. Aktualizacja wartości inwestycji	0,00	0,00
IV. Inne	22 229,00	89 663,75
I. Zysk (strata) na działalności gospodarczej (F+G-H)	576 337,52	-558 969,38
J. Wynik zdarzenia nadzwyczajnego (J.I-J.II)	0,00	0,00
I. Zyski nadzwyczajne	0,00	0,00
II. Straty nadzwyczajne	0,00	0,00
K. Zysk (Strata) brutto (I+/-J)	576 337,52	-558 969,38
L. Podatek dochodowy	20 460,00	30 319,00
M. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	0,00	0,00
N Zysk (strata) netto (K-L-M)	555 877,52	-589 288,38

Warszawa dnia 25-04-2014 r.

Osoba odpowiedzialna za prowadzenie ksiąg: Barbara Michalik

Główna Księgowa

Barbara Michalik

Wiceprezes Zarządu FRDL

Krzysztof Lukostański

(imię i nazwisko oraz podpis kierownika Ośrodka)

Prezes Zarządu FRDL

Adam Aduszkiewicz

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1

Lista forów działających przy FRDL w 2013 roku.

Lp.	Nazwa	Liczba członków	Ośrodek Regionalny
FORA WÓJTÓW, BURMISTRZÓW I PREZYDENTÓW			
1.	Forum Wójtów, Burmistrzów i Prezydentów Pomorza (do kwietnia 2013)	18	Gdańsk
2.	Forum Wójtów, Burmistrzów i Prezydentów Małopolski	162	Kraków
FORA SEKRETARZY			
3.	Forum Sekretarzy Województwa Podlaskiego	62	Białystok
4.	Kujawsko- Pomorskie Forum Sekretarzy	12	Bydgoszcz
5.	Forum Sekretarzy Samorządów Województwa Pomorskiego	89	Gdańsk
6.	Forum Sekretarzy Gmin i Powiatów Województwa Świętokrzyskiego	38	Kielce
7.	Forum Sekretarzy Samorządów Polski Południowej	160	Kraków
8.	Podkarpackie Forum Sekretarzy	71	Rzeszów
9.	Forum Sekretarzy Samorządów Lokalnych Województwa Łódzkiego	74	Łódź
10.	Forum Sekretarzy Samorządów Województwa Opolskiego	29	Opole
11.	Forum Sekretarzy Gmin Województwa Zachodniopomorskiego	43	Szczecin
12.	Forum Sekretarzy Powiatów Województwa Zachodniopomorskiego	3	Szczecin
13.	Forum Sekretarzy Samorządów Lokalnych Województwa Mazowieckiego	114	Warszawa
FORA SKARBNIKÓW			
14.	Kujawsko-Pomorskie Forum Skarbników	30	Bydgoszcz
15.	Forum Skarbników Samorządów Województwa Pomorskiego	114	Gdańsk
16.	Forum Skarbników Gmin i Powiatów Województwa Świętokrzyskiego	49	Kielce
17.	Forum Skarbników Jednostek Samorządu Terytorialnego Małopolski	183	Kraków
18.	Podkarpackie Forum Skarbników	67	Rzeszów
19.	Forum Skarbników Samorządów Lokalnych Województwa Łódzkiego	71	Łódź
20.	Forum Skarbników	15	Szczecin
21.	Forum Skarbników Samorządów Lokalnych Województwa Mazowieckiego	86	Warszawa
FORA PRZEWODNICZĄCYCH RAD GMIN I POWIATÓW			
22.	Forum Przewodniczących Rad Gmin i Powiatów Pomorza	29	Gdańsk
23.	Śląskie Forum Przewodniczących Rad Gmin i Powiatów	22	Katowice
24.	Forum Przewodniczących Rad Gmin i Powiatów Małopolski	53	Kraków
25.	Forum Przewodniczących i Wiceprzewodniczących Rad	19	Wrocław
26.	Lubuskie Forum Przewodniczących Samorządów Terytorialnych	31	Zielona Góra
FORA POMOCY SPOŁECZNEJ			
27.	Forum Pomocy Społecznej	14	Białystok
28.	Pomorskie Forum Pomocy Społecznej	90	Gdańsk

29.	Śląskie Forum Pomocy Społecznej	19	Katowice
30.	Świętokrzyskie Forum Pomocy Społecznej	53	Kielce
31.	Małopolskie Forum Pomocy Społecznej	138	Kraków
32.	Podkarpackie Forum Pomocy Społecznej	48	Rzeszów
FORA OŚWIATY			
33.	Forum Oświaty Samorządowej Województwa Pomorskiego	42	Gdańsk
34.	Śląskie Forum Oświaty Samorządowej	57	Katowice
35..	Forum Oświaty Samorządowej	128	Kraków
FORA PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ			
36.	Podlaskie Forum Przeciwdziałania Uzależnieniom	15	Białystok
37.	Pomorskie Forum Rozwiązywania Problemów Uzależnień	8	Gdańsk
38.	Śląskie Forum Profilaktyki Uzależnień	27	Katowice
39.	Małopolskie Forum Pełnomocników ds. Uzależnień	37	Kraków
FORA PRACOWNIKÓW USC			
40.	Forum Pracowników USC Województwa Pomorskiego	54	Gdańsk
41.	Forum Pracowników Urzędów Stanu Cywilnego	115	Kraków
42.	Podkarpackie Forum Pracowników Urzędów Stanu Cywilnego	27	Rzeszów
43.	Forum Pracowników Urzędów Stanu Cywilnego Województwa Mazowieckiego	brak stałych członków	Warszawa
FORA URZĘDNIKÓW EUROPEJSKICH			
44.	Forum Urzędników Europejskich	55	Kraków
45.	Lubuskie Forum Urzędników Europejskich	36	Zielona Góra
FORA KOORDYNATORÓW ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO			
46.	Forum Koordynatorów Zarządzania Kryzysowego	79	Kraków
47.	Mazowieckiego Forum Zarządzania Kryzysowego	9	Warszawa
FORA PRAWNIKÓW			
48.	Śląskie Forum Prawników Samorządowych	14	Katowice
49.	Małopolskie Forum Prawników Administracji Publicznej	54	Kraków
INNE			
50.	Forum Inwestycji Publicznych Województwa Pomorskiego (do kwietnia 2013)	19	Gdańsk
51.	Śląskie Forum Pracowników Kadr	24	Katowice
52.	Forum Ekologiczne Samorządu Terytorialnego	84	Kraków
53.	Forum Zdrowia Publicznego	32	Kraków
54.	Forum Gospodarki Przestrzennej Gmin	90	Kraków
55.	Forum Informatyków Samorządowych	60	Kraków
56.	Małopolskie Forum Kultury	65	Kraków
57.	Pomorskie Forum Rozwoju JST	14	Gdańsk
58.	Regionalne Forum Koordynatorów Współpracy Międzynarodowej	55	Kielce
59.	Forum Audytorów i Kontrolerów Wewnętrznych Jednostek Sektora Finansów Publicznych	51	Kraków

60.	Forum Ekologiczne Samorządu Lokalnego	81	Kraków
61.	Forum Koordynatorów Projektów	19	Gdańsk

Załącznik nr 2 Lista publikacji FRDL w roku 2013

Kraków

Tytuł: Raport roczny FRDL MISTIA za 2012 r.

Autor: Praca zespołowa

Rodzaj publikacji: Raport, informator

Nakład: 500 egzemplarzy

Objętość: 82 strony

Dostępne pod adresem: <http://www.mistia.org.pl/menu.php?d=13&g=33&s=59>

Tytuł: „Poradnik ABC Organizacji Pozarządowej”

Autorzy: Aldona Gibalska, dr Małgorzata Kurleto, Agnieszka Majewska-Siwek, Anatol Władyka

Rodzaj publikacji: poradnik

Nakład: 150 egzemplarzy

Objętość: 60 stron.

Dostępne pod adresem: <http://mistia.org.pl/menu.php?d=13&g=25&s=13>

Tytuł: „Informatyzacja podmiotów leczniczych – jak przygotować gabinet na wejście dokumentacji elektronicznej”

Autorzy: Krzysztof Gajda, Rafał Kacorzyk, Krzysztof Kęsek, Mariusz Kielar, Artur Romaszewski, Tomasz Sobalski, Roman Topór-Mądry, Wojciech Trąbka

Rodzaj publikacji: poradnik

Nakład: 500 egzemplarzy

Objętość: 104 strony.

Periodyki:

Tytuł: Biuletyn MISTiA na Szlaku (4 wydania)

Autor: red. Anatol Władyka

Rodzaj publikacji: biuletyn

Nakład: 1000 egzemplarzy

Objętość: 16 stron

Dostępne pod adresem: <http://www.mistia.org.pl/menu.php?d=13&g=31&s=12>

Tytuł: Biuletyn MISTiA na Szlaku (Wersja Podkarpacka — 4 wydania)

Autor: red. Anatol Władyka

Rodzaj publikacji: biuletyn

Nakład: 700 egzemplarzy

Objętość: 12 stron

Dostępne pod adresem: <http://www.mistia.org.pl/menu.php?d=13&g=31&s=12>

Tytuł: Biuletyn Informacyjny Regionalnego Ośrodka EFS w Krakowie (4 wydania)

Autor: red. Anna Łyżwa

Rodzaj publikacji: biuletyn

Nakład: 500 egzemplarzy

Objętość: 12 stron

Tytuł: Informator Forum Sekretarzy (2 wydania)

Rodzaj publikacji: informator

Nakład: 180 egzemplarzy

Objętość: 12 stron

Dostępne pod adresem: http://www.mistia.org.pl/pokaz_strone.php?s=35#AktualnyInformator

Tytuł: Kwartalnik „Niezbędnik USC” (2 wydania)

Autor: red. Aleksandra Michta
Rodzaj publikacji: informator
Nakład: 130 egzemplarzy
Objętość: 8 stron

Opole

Tytuł: „Wspomaganie działalności przedsiębiorczej i innowacyjnej – przykłady i doświadczenia”

Autor: praca zbiorowa

Nakład: 300 egzemplarzy

Objętość: 143 strony

Opis publikacji: publikacja podsumowująca projekt współpracy ponadnarodowej – „PWP Regionalny Animator Przedsiębiorczości” (8.2.1 PO KL), realizowany z Uniwersytetem im. Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy

Zielona Góra

Tytuł: „Lubuska Akademia Sportu edycja III”

Nakład: 250 sztuk

Objętość: 30 stron

Publikacja dostępna w FRDL OR Zielona Góra

Opis publikacji: publikacja wraz z filmem, upowszechniająca rezultaty projektu

Załącznik nr 3

Wykaz konferencji zorganizowanych przez FRDL w 2013 roku.

Lp.	Tytuł	Termin	Miejsce	Liczba uczestników	Ośrodek
1.	Konferencja podsumowująca projekt „Od inspiracji do innowacji – kontynuacja programu Asystent Innowacji w województwie opolskim”	23.01.2013	Opole	28	Opole
2.	Uroczysta Gala podsumowująca Konkurs "Lider Aktywności Obywatelskiej" - w ramach projektu „Regionalnie z pasją”	14.03.2013	Kielce	305	Kielce
3.	Konferencję wokół „Raportu o stanie samorządności terytorialnej w Polsce”	16.03.2013	Białystok		Biuro Zarządu
4.	Konferencja podsumowująca realizację projektu "Twój biznes - Twoją szansą"	19.03.2013	Łódź	50	Łódź
5.	Konferencja Polityka społeczna – wspólny obszar działania samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych	25.03.2013.	Kraków	47	Kraków
6.	Konferencję pt. „Edukacja, system szkolnictwa na Dolnym Śląsku w perspektywie 2020 roku”	8.04.2013	Wrocław		Wrocław/filia w Jelenie Górze
7.	I Wiosenny Konwent Danych Osobowych i Informacji organizowany przez FORSAFE Sp. z o.o. pod patronatem i we współpracy z FRDL – RC w Łodzi oraz GIODO	8.05.2013	Łódź	97	Łódź
8.	„Ekonomia Społeczna kierunek dobrych zmian”	08.05.2013	Zielona Góra	62	Zielona Góra
9.					
10.	Konferencja "zGodnie o Niepełnosprawnych – polityka społeczna jako wspólny obszar działania samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych"	10.05.2013	Kraków	68	Kraków
11.	„Ekonomia Społeczna kierunek dobrych zmian”	15.05.2013	Krosno Odrzańskie	41	Zielona Góra
12.	„Ekonomia Społeczna kierunek dobrych zmian”	16.05.2013	Wschowa	42	Zielona Góra
13.	„Ekonomia Społeczna kierunek dobrych zmian”	17.05.2013	Żary	39	Zielona Góra
14.	„Ekonomia Społeczna kierunek dobrych zmian”	22.05.2013	Nowa Sól	31	Zielona Góra
15.	Konferencja Fundusze – Kultura – Rozwój. Rola projektów realizowanych przez instytucje kultury w rozwoju regionu (Konferencja w ramach Małopolskiego Forum Kultury)	23.05.2013	Kraków	45	Kraków
16.	Konferencja inauguracyjna projektu „Systemowe wsparcie procesów zarządzania w JST” zorganizowana wspólnie z Ministerstwem Administracji i Cyfryzacji (w ramach Forum Sekretarzy Samorządów Lokalnych Województwa Mazowieckiego)	23.05.2013	Warszawa	58	Warszawa

17.	„Ekonomia Społeczna kierunek dobrych zmian”	23.05.2013	Żagań	37	Zielona Góra
18.	„Ekonomia Społeczna kierunek dobrych zmian”	24.05.2013	Świebodzin	31	Zielona Góra
19.	Konferencja nt. Energetyczne spotkania przy kawie	6.06.2013.	Kraków	58	Kraków
20.	Konferencja regionalna w ramach projektu: Skuteczna komunikacja 5.4.2 POKL	07.06.2013	Konin	30	Poznań
21.	Konferencja podsumowująca projekt „ PWP Regionalny Animator Przedsiębiorczości”	11.06.2013	Opole	24	Opole
22.	Konferencja podsumowująca projekt SKUL (Projekt "Szkolny Klub Utalentowanych Ludzi")	24.06.2013	Krajno	156	Kielce
23.	Konferencja "Finansowanie sportu ze środków publicznych",	27-28.06.2013	Wrocław	???	Wrocław
24.	Konferencja dla beneficjentów RPOWŚ wraz z transmisją w internecie - zrealizowana na zlecenie Śląskiego Urzędu Marszałkowskiego	4.09.2013	Katowice	130	Katowice
25.	Konferencja regionalna podsumowująca projekt "EKO-logiczny sposób na życie”	09-10.09.2013	Kielce	403	Kielce
26.	Konferencja: Nowy okres programowania 2014-2020 – perspektywy finansów samorządów terytorialnych (Konferencja w ramach Forum Skarbników Samorządu Terytorialnego Małopolski)	27.09.2013.	Kraków	83	Kraków
27.	V Lubuski Kongres Kobiet	12.10.2013	Zielona Góra	350	Zielona Góra
28.	Forum Innowacji - zrealizowane na zlecenie Urzędu Miasta Opola	16.10.2013	Opole	164	Opole
29.	Szkoła Współpracy. Uczniowie i rodzice kapitałem społecznym nowoczesnej szkoły.	18.10.2013	Warszawa	641	Warszawa
30.	"Lubuskie Samorządowe Strategie Oświatowe". Organizatorami konferencji były Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Zielonej Górze i Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej w Zielonej Górze.	23.10.2013	Zielona Góra	42	Zielona Góra
31.	Konferencja na zakończenie projektu Lubuska Akademia Sportu edycja III	24.10.2013	Zielona Góra	100	Zielona Góra
32.	Konferencja Nasza kultura Wczoraj, dziś, jutro (Konferencja w ramach Małopolskiego Forum Kultury)	24.10.2013.	Bukowno	63	Kraków
33.	Konferencja kończąca projekt „Trenerzy dla interaktywnej edukacji obywatelskiej młodych liderów transformacji w Tunezji”	25-26.10.2013	Tunis	35	Szczecin
34.	Śląski Konwent Przewodniczących Rad Gmin i Powiatów (wspólnie z Przewodniczącym Sejmiku Samorządowego Woj. Śląskiego)	30.10.2013	Katowice	55	Katowice
35.	I Podkarpacki Kongres Samorządów Terytorialnych „Praktyczne aspekty zarządzania energią w samorządzie”	20.11-21.11.2013	Arłamów	56	Kraków
36.	Konferencja Szanse i zagrożenia oświaty samorządowej w kontekście częstych zmian przepisów (konferencja w ramach Forum Oświaty Samorządowej)	22.11.2013.	Kraków	73	Kraków

37.	Konferencja „Jak mądrze postępować z dzieckiem? Trudy procesu pracy rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych” - w ramach projektu "transFAIR Program Leonardo da Vinci"	25.11.2013	Kraków	42	Kraków
38.	Konferencja finałowa Dorocznej Nagrody FRDL "WARTO! Lokalna kultura jako wartość"	9.12.2013	Warszawa	80	Biuo Zarządu
39.	Konferencja informująca o projekcie EFU „Integracja i akceptacja. Uchodźcy w społeczeństwie polskim”	11.12.2013	Łódź	40	Łódź
40.	Konferencja regionalna w ramach projektu: Skuteczna komunikacja 5.4.2 POKL	11.12.2013	Krotoszyn	30	Poznań
41.	Współpraca się opłaca „Konferencja rozpowszechniająca zalety szkolnictwa zawodowego”	12.12.2013	Warszawa	65	Warszawa
42.	Konferencja "Fundusze Europejskie dla Przedsiębiorców Województwa Śląskiego. Doświadczenia i perspektywy" - zrealizowana na zlecenie Śląskiego Centrum Przedsiębiorczości	16.12.2013	Katowice	140	Katowice

Załącznik nr 4
Wykaz projektów realizowanych przez FRDL w 2013 roku

Lp.	Ośrodek realizujący	Tytuł projektu	Czas trwania	Budżet projektu	Wysokość dotacji dla FRDL	Linia budżetowa	Instytucja kontraktująca/zlecająca	Lider projektu	Kraj i obszar realizacji
1.	Białystok	Akademia Rozwoju Kadr Województwa Podlaskiego	01.03.2012 - 30.06.2013	695 142,00 PLN	695 142,00 PLN	POKL, Działanie 8.1, Poddziałanie 8.1.1 - Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw	Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku	FRDL	Polska - woj. podlaskie
2.	Białystok	Bądź aktywny – to Twój czas	1.09.2011 - 31.10.2013	1 421 334,80 PLN	1 421 334,80 PLN	POKL, Działanie 7.2, Poddziałanie 7.2.1 - Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego	FRDL	Polska - woj. podlaskie
3.	Białystok	Lepszy start w przyszłość - program wsparcia dla Uczniów ZST w Kolnie	01.07.2013 - 30.09.2014	647 445 PLN	542 260 PLN	POKL, Działanie 9.2 - Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego	Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego	FRDL	Polska - woj. podlaskie
4.	Białystok	Naprzeciw nowym horyzontom	01.09.2013 - 31.01.2015	741 748,88 PLN	657 076,88 PLN	POKL, Działanie 8.1, Poddziałanie 8.1.2 - Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie	Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku	FRDL	Polska - woj. podlaskie
5.	Białystok	Od pomysłu do sukcesu	01.09.2013 - 30.06.2015	1 909 165,80 PLN	1 909 165,80 PLN	POKL, Działanie 6.2 - Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia	Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego	FRDL	Polska - woj. podlaskie
6.	Białystok	Twój czas - twoja przyszłość	1.09.2011 - 31.08.2013	1 110 514,28 PLN	1 110 514,28 PLN	POKL, Działanie 6.1, Poddziałanie 6.1.1 - Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy	Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku	FRDL	Polska - woj. podlaskie
7.	Białystok	Wciąż aktywni i młodzi - program rozwoju kompetencji osobistych i zawodowych pracowników 50+	01.02.2012 - 31.08.2013	867 786,34 PLN	867 786,34 PLN	POKL, Działanie 8.1, Poddziałanie 8.1.1 - Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw	Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku	FRDL	Polska - woj. podlaskie
8.	Biuro Zarządu	Kultura i samorządność na Kongresie Regionów w Świdnicy	02.04 - 31.08.2013	140 950 PLN	140 950 PLN	Program "Kultura - Interwencje"	Narodowe Centrum Kultury	FRDL	Polska
9.	Bydgoszcz, Gdańsk	Dzisiaj staż – jutro pracę masz	01.06.2013 - 30.06.2014	518 719,62 PLN	518 719,62 PLN	POKL, Działanie 6.1, Poddziałanie 6.1.1 - Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy	Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu	FRDL	Polska - woj. kujawsko-pomorskie
10.	Katowice	Aktywny Bytom	1.10.2013 - 30.06.2014	244 842,12 PLN	236 742,12 PLN	POKL, Działanie 5.4, Poddziałanie 5.4.2 - Rozwój dialogu obywatelskiego	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej	FRDL	Polska - woj. śląskie, Bytom

11.	Katowice	Przedsiębiorczość na miarę Twojego sukcesu	10.04.2011 - 30.09.2013	2 263 519,06 PLN	2 263 519,06 PLN	POKL, Działanie 6.2 - Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	FRDL	Polska - woj. śląskie
12.	Katowice	Świadczenie usług informacyjnych i doradczych w sieci PK KSU	1.03.2012 - 31.12.2013	1 036 800 PLN	969 600 PLN	POKL, Działanie 2.2, Poddziałanie 2.2.1 - Poprawa jakości usług świadczonych przez instytucje wspierające rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności – projekty systemowe	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	FRDL	Polska - woj. śląskie
13.	Katowice	Wysokie standardy zarządzania w Urzędzie Miasta Ruda Śląska	01.08.2011- 31.07.2013	1 068 600 PLN	588 333,80 PLN	POKL, Działanie 5.2, Poddziałanie 5.2.1 - Modernizacja zarządzania w administracji samorządowej	Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji	FRDL	Polska - woj. śląskie, Ruda Śląska
14.	Katowice	Zastrzyk na start	01.04.2011 - 30.09.2013	2 228 077,16 PLN	2 228 077,16 PLN	POKL, Działanie 6.2 - Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia	Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	FRDL	Polska - woj. śląskie
15.	Katowice	Żłobek = powrót do pracy	1.09.2013 - 31.12.2014	1 001 567,08 PLN	851 332,02 PLN	POKL, Priorytet I – Zatrudnienie i integracja społeczna, Działanie 1.5: Wspieranie rozwiązań na rzecz godzenia życia zawodowego i rodzinnego	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej	FRDL	Polska - woj. śląskie, Tychy
16.	Kielce	EKO-logiczny sposób na życie	01.10.2011 – 30.09.2013	1 892 141,52 PLN	1 892 141,52 PLN	POKL, Działanie 7.4 - Projekty innowacyjne	Świętokrzyskie Biuro Rozwoju Regionalnego	FRDL	Polska - woj. świętokrzyskie (projekt realiz. w partnerstwie z organizacją ze Szwecji)
17.	Kielce	Radosne przedszkolaki w Gminie Łoniów	01.10.2013 - 30.09.2014	361 446,36 PLN	307 229,40 PLN	POKL, Działanie 9.1, Poddziałanie 9.1.1 - Zmniejszanie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej	Świętokrzyskie Biuro Rozwoju Regionalnego	FRDL	Polska - woj. świętokrzyskie, Łoniów
18.	Kielce	Regionalnie z pasją	25.06.2012 - 31.03.2014	984 709,00 PLN	886 203,00 PLN	Fundusz dla Organizacji Pozarządowych Grantu Blokowego Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy	Szwajcarsko-Polski Program Współpracy	FRDL	Polska - woj. świętokrzyskie
19.	Kielce	Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej w Kielcach	01.04 - 31.12.2013	204 947,70 PLN	184 247,70 PLN	Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej 2013	Ministerstwo Spraw Zagranicznych	FRDL	Polska - woj. świętokrzyskie
20.	Kielce	Szkolny Klub Utalentowanych Ludzi	01.10.2012 - 31.07.2013	449 385,30 PLN	449 385,30 PLN	POKL, Działanie 9.1, Poddziałanie 9.1.2 - Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych	Świętokrzyskie Biuro Rozwoju Regionalnego	FRDL	Polska - woj. świętokrzyskie
21.	Kraków	5 urzędów na 5 - doskonalenie jakości usług drogą do lepszej oceny działania administracji	03.09.2012 - 03.09.2014	1 757 953,81 PLN	1 757 953,81 PLN	POKL, Działanie 5.2, Poddziałanie 5.2.1 - Modernizacja zarządzania w	Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji	FRDL	Polska - woj. małopolskie

						administracji samorządowej			
22.	Kraków	Beskidzka Akademia Samorządowa	02.09.2012 - 02.09.2014	1 788 982,81 PLN	1 788 982,81 PLN	POKL, Działanie 5.2, Poddziałanie 5.2.1 - Modernizacja zarządzania w administracji samorządowej	Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji	FRDL	Polska - woj. małopolskie
23.	Kraków	Centrum Edukacji Małopolskich Organizacji Pozarządowych w Krakowie	01.03.2012 - 31.05.2013	620 347,68 PLN	620 347,68 PLN	POKL, Działanie 5.4, Poddziałanie 5.4.2 - Rozwój dialogu obywatelskiego	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej	FRDL	Polska - woj. małopolskie
24.	Kraków	citiZENS: friendly cities - cities for all	01.08.2012 - 31.07.2014		66 048 PLN	Program Grundtvig	Narodowa Agencja Programu Leonardo da Vinci w Polsce	Asociación GURENET por la Integración y el Empleo (Hiszpania)	projekt międzynarodowy
25.	Kraków	Doradca Małopolskiego Przedsiębiorcy - DMP	01.11.2011 - 31.10.2014	8 434 458,94 PLN	1 068 483,73 PLN	POKL, Działanie 8.1, Poddziałanie 8.1.1 - Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw	Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie	Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	Polska - woj. małopolskie
26.	Kraków	Małopolska Akademia Zarządzania II – systemowy cykl szkoleń dla mikro i małych przedsiębiorstw	01.01.2012 - 31.12.2013	2 639 493,15 PLN	2 065 109,55 PLN	POKL, Działanie 8.1, Poddziałanie 8.1.1 - Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw	Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie	FRDL	Polska - woj. małopolskie
27.	Kraków	Małopolski Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej	01.08.2012 - 30.06.2015	8 258 856,48 PLN	1 136 736,64 PLN	POKL, Działanie 7.2, Poddziałanie 7.2.2 - Wsparcie Ekonomii Społecznej	Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie	Fundacja Gospodarki i Administracji Publicznej	Polska - woj. małopolskie
28.	Kraków	Mały biznes	01.06.2012 - 31.01.2014	3 352 423 PLN	3 108 770,50 PLN	POKL, Działanie 6.2 - Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia	Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie	FRDL	Polska - woj. Małopolskie
29.	Kraków	Młodzi z inicjatywą 2 – innowacyjne metody kształcenia przedsiębiorczości w ukraińskim systemie edukacyjnym	22.03 - 31.12.2013	492 470,00 PLN	441 910,00 PLN	Polska pomoc rozwojowa 2013	Ministerstwo Spraw Zagranicznych	FRDL	Ukraina
30.	Kraków	Możemy Więcej 3. Aktywizacja zawodowa i społeczna mieszkańców z powiatów: gorlickiego, nowosądeckiego i tarnowskiego	01.03.2013 - 28.02.2015	1 635 355,54 PLN	1 635 355,54 PLN	POKL, Działanie 7.2, Poddziałanie 7.2.1 - Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie	FRDL	Polska - woj. Małopolskie
31.	Kraków	Nowoczesne zarządzanie publiczne	03.09.2012 - 03.09.2014	1 901 771,18 PLN	1 901 771,18 PLN	POKL, Działanie 5.2, Poddziałanie 5.2.1 - Modernizacja zarządzania w administracji samorządowej	Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji	FRDL	Polska - woj. małopolskie
32.	Kraków	Regionalny Ośrodek Europejskiego Funduszu Społecznego w Krakowie	1.01.2013 - 31.12.2013	483 340,75 PLN	483 340,75 PLN	POKL, Priorytet X - Pomoc Techniczna	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego	FRDL	Polska - woj. małopolskie

33.	Kraków	Reintegracja zawodowa osób dotkniętych negatywnymi skutkami procesów restrukturyzacji małopolskich przedsiębiorstw	01.09.2012 - 03.09.2014	3 214 186,85 PLN	3 214 186,85 PLN	POKL, Działanie 8.1, Poddziałanie 8.1.2 - Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie	Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie	FRDL	Polska - woj. małopolskie
34.	Kraków	Świadczenie usług informacyjnych i doradczych w sieci PK KSU (Punkt Konsultacyjny Krajowego Systemu Usług)	01.02.2012 - 31.12.2013	969 600,00 PLN	969 600,00 PLN	POKL, Działanie 2.2, Poddziałanie 2.2.1 - Poprawa jakości usług świadczonych przez instytucje wspierające rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności - projekty systemowe	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	FRDL	Polska - woj. Małopolskie
35.	Kraków	The value of work for individual position on labour market	01.12.2012 - 30.11.2014	1 175 326 PLN	84 771 PLN	Program Leonardo da Vinci, Transfer Innowacji	Narodowa Agencja Programu Leonardo da Vinci w Rumunii	National Scientific Research Institute For Labour And Social Protection - INCSMPS (Rumunia)	projekt międzynarodowy
36.	Kraków	transFAIR	01.12.2011 - 30.11.2013	1 248 339,92 PLN	86 977,83 PLN	Leonardo da Vinci - Transfer Innowacji	Narodowa Agencja Programu Leonardo da Vinci w Danii	Aarhus Social og Sundhedsskole	projekt międzynarodowy
37.	Lublin	Dyplom zawodowy szansą na rynku pracy	01.03.2012 - 14.02.2013	400 140,00 PLN	400 140,00 PLN	POKL, Działanie 9.3 - Upowszechnienie formalnego kształcenia ustawicznego w formach szkolnych	Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego	FRDL	Polska - woj. lubelskie
38.	Lublin	Innowacyjne Programy Integralne Wczesnej Interwencji Socjalnej przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu młodzieży w województwie lubelskim	01.05.2011 - 31.12.2013	2 891 402,55 PLN	554 900,00 PLN	POKL, Działanie 7.2, Poddziałanie 7.2.2 - Projekty Innowacyjne	Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie	Fundacja Polskiej Akademii Nauk Oddział w Lublinie „Nauka i Rozwój Lubelszczyzny”	Polska - woj. lubelskie
39.	Lublin	Internet dla mieszkańców Kraśnika	01.01.2011 - 31.10.2014	697 352,62 PLN	37 001,76 PLN	POIG, Działanie 8.3 - Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu – eInclusion	Władza Wdrażająca Programy Europejskie	Urząd Miasta Kraśnik	Polska - woj. lubelskie, Kraśnik
40.	Lublin	JST czy NGO - wybór najlepszego modelu funkcjonowania kultury i oświaty	15.11.2012 - 31.10.2013	707 700,00 PLN	458 720,00 PLN	Pomoc Techniczna, Konkursu Dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego oraz zrzeczeń jednostek samorządu terytorialnego na działania wspierające podnoszenie dostępności i jakości usług publicznych	Ministerstwo Rozwoju Regionalnego	Związek Gmin Lubelszczyzny	Polska - woj. lubelskie
41.	Lublin	Pozytywna edukacja/Tutoring – program pracy z uczniami wybitnie zdolnymi w szkołach wiejskich	01.03.2013 - 28.02.2014	434 394,74 PLN	369 219,46 PLN	POKL, Działanie 9.4 - Wysoko wykwalifikowane kadry systemu oświaty	Urząd Marszałkowski Województwa	FRDL	Polska - woj. lubelskie

		województwa lubelskiego					Lubelskiego		
42.	Lublin	Zintegrowane Innowacyjne Programy przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu młodzieży szczególnego ryzyka w wieku 15-19 ukierunkowane na zwiększenie potencjału zawodowego	01.12.2011 - 30.09.2014	2 782 090,00 PLN	645 500,00 PLN	POKL, Działanie 7.2, Poddziałanie 7.2.2 - Wsparcie ekonomii społecznej (Projekty Innowacyjne)	Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych	Fundacja Polskiej Akademii Nauk Oddział w Lublinie „Nauka i Rozwój Lubelszczyzny”	Polska - woj. mazowieckie
43.	Łódź	A ONI? - aktywizacja osób niepełnosprawnych ruchowo	01.11.2012 - 30.04.2014	1 777 695,00 PLN	1 564 859,00 PLN	POKL, Działanie 7.4 - Niepełnosprawni na rynku pracy	Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi	FRDL	Polska - woj. łódzkie
44.	Łódź	Dojrzały biznes	01.12.2013 - 30.06.2015	1 300 617,10 PLN	1 300 617,10 PLN	POKL, Działanie 6.2 - Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia	Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi	FRDL	Polska - woj. łódzkie
45.	Łódź	Integracja i akceptacja. Uchodźcy w społeczeństwie polskim	01.02.2012 - 31.03.2013	362 119,48 PLN	144 755,64 PLN	Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców Program 2011 - Działanie 1: Rozwinięcie i poprawa oferty integracyjnej oraz poradnictwa zarówno dla osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy, jak i osób objętych ochroną międzynarodową	Władza Wdrażająca Programy Europejskie	FRDL	Polska - woj. łódzkie
46.	Łódź	Integracja i akceptacja. Uchodźcy w społeczeństwie polskim	01.06.2013 - 31.03.2014	483 035,00 PLN	184 280,00 PLN	Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców, Program 2011	Władza Wdrażająca Programy Europejskie	FRDL	Polska - woj. łódzkie
47.	Łódź	Twój biznes - twoją szansą 2	01.09.2011 - 31.03.2013	979 512,62 PLN	979 512,62 PLN	POKL, Działanie 6.2 - Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia	Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi	FRDL	Polska - woj. łódzkie
48.	Łódź	Wspólna droga – wzmocnienie procesu konsultacji społecznych w Gminie Rzeczyca	01.10.2013 - 30.11.2014	122 705,20 PLN	91 145,20 PLN	POKL, Działanie 5.4, Poddziałanie 5.4.2 - Rozwój dialogu obywatelskiego	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej	FRDL	Polska - woj. łódzkie
49.	Opole	Gmina Chrzastowice aktywnym uczestnikiem partycypacji społecznej	01.09.2013 - 31.08.2014	201 704,50 PLN	46 913,60 PLN	POKL, Działanie 5.4, Poddziałanie 5.4.2 - Rozwój dialogu obywatelskiego	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej	Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej	Polska - woj. opolskie, Chrzastowice
50.	Opole	Kooperacja świata nauki i biznesu sektora meblarskiego w województwie opolskim	01.06.2013 - 30.11.2014	665 451,72 PLN	665 451,72 PLN	POKL, Działanie 8.2, Poddziałanie 8.2.1 - Wsparcie dla współpracy sfery nauki i przedsiębiorstw	Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego	FRDL	Polska - woj. opolskie
51.	Opole	Kuźnia przedsiębiorczości	01.09.2012 - 30.06.2014	1 250 761,58 PLN	1 250 761,58 PLN	POKL, Działanie 8.1, Poddziałanie 8.1.2 - Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacja w regionie	Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu	FRDL	Polska - woj. opolskie

52.	Opole	Mały człowiek – wielkie możliwości	01.09.2013 - 31.12.2014	540 192,24 PLN	216 302,24 PLN	POKL, Działanie 9.1, Poddziałanie 9.1.1 - Zmniejszanie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej	Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu	FRDL	Polska - woj. opolskie
53.	Opole	Od inspiracji do innowacji - kontynuacja programu Asystent Innowacji w województwie opolskim	01.04.2012 - 31.01.2013	286 364,80 PLN	246 514,80 PLN	POKL, Działanie 8.2, Poddziałanie 8.2.1 - Wsparcie dla współpracy sfery nauki i przedsiębiorstw	Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego	FRDL	Polska - woj. opolskie
54.	Opole	Opolskie Bezpieczne - doskonalenie kwalifikacji służb dyspozycyjnych	01.08.2012 - 28.02.2014	792 006,55 PLN	567 927,55 PLN	POKL, Działanie 8.1, Poddziałanie 8.1.1 - Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw	Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu	FRDL	Polska - woj. opolskie
55.	Opole	Opolskie meblowanie - wsparcie przemysłu meblarskiego	01.08.2013 - 31.12.2014	510 032,16 PLN	510 032,16 PLN	POKL, Działanie 8.1, Poddziałanie 8.1.1 - Wsparcie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw	Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu	FRDL	Polska - woj. opolskie
56.	Opole	Otwarte drzwi do przyszłości	01.08.2012 - 30.06.2013	199 262,90 PLN	134 133,90 PLN	POKL, Działanie 9.1, Poddziałanie 9.1.1 - Zmniejszanie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej	Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu	FRDL	Polska - woj. opolskie
57.	Opole	Otwarte drzwi w przyszłość	01.08.2013 - 30.06.2014	248 910,22 PLN	174 649,22 PLN	POKL, Działanie 9.1, Poddziałanie 9.1.2 - Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych	Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu	FRDL	Polska - woj. opolskie
58.	Opole	PWP Regionalny Animator Przedsiębiorczości	01.04.2012 - 30.06.2013	406 054,45 PLN	406 054,45 PLN	POKL, Działanie 8.2, Poddziałanie 8.2.1 - Wsparcie dla współpracy sfery nauki i przedsiębiorstw	Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego	FRDL	Polska - woj. opolskie
59.	Opole	SMART Staże – Strategiczne Modelowanie i Animowanie Rozwoju oraz Technologii poprzez staże	01.05.2013 - 31.07.2014	505 375,20 PLN	32 643,00 PLN	POKL, Działanie 8.2, Poddziałanie 8.2.1 - Wsparcie dla współpracy sfery nauki i przedsiębiorstw	Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego	Instytut Trwałego Rozwoju	Polska - woj. opolskie
60.	Opole	Więcej wiemy - lepiej pomagamy - bis	1.05.2013 - 30.05.2015	337 074,36 PLN	177 634,25 PLN	POKL, Działanie 7.2, Poddziałanie 7.2.1 - Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu	Opolskie Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych	Polska - woj. opolskie
61.	Opole	Z nauką za pan brat - kompleksowe doradztwo edukacyjne dla Opolan	01.06.2013 - 31.05.2015	866 280,00 PLN	866 280,00 PLN	POKL, Działanie 9.6, Poddziałanie 9.6.3 - Doradztwo dla osób dorosłych w zakresie diagnozy potrzeb oraz wyboru kierunków i formy podnoszenia swoich kompetencji i podwyższania kwalifikacji	Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu	FRDL	Polska - woj. opolskie, Opole

62.	Poznań	Mój plecak praktycznych umiejętności - II edycja	01.10.2011 - 28.03.2013	439 516,46 PLN	375 391,51 PLN	POKL, Działanie 9.2 - Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego	Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu	FRDL	Polska - woj. wielkopolskie
63.	Poznań	Mój plecak praktycznych umiejętności - III edycja	01.09.2013 - 31.05.2015	470 000 PLN	410 075 PLN	POKL, Działanie 9.2 - Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego	Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu	FRDL	Polska - woj. wielkopolskie
64.	Poznań	Orientuj się na sukces!	01.12.2011 - 31.05.2013	342 521,43 PLN	297 411,42 PLN	POKL, Działanie 9.2 - Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego	Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu	FRDL	Polska - woj. wielkopolskie
65.	Poznań	Pracownie Pasjonatów	31.03.2013 - 30.09.2014	498 888,00 PLN	435 279,78 PLN	POKL, Działanie 9.2 - Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego	Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu	FRDL	Polska - woj. wielkopolskie
66.	Poznań	Samorząd Jutra – wsparcie administracji w województwie wielkopolskim	02.01.2012 - 31.05.2013	576 548,98 PLN	490 066,63 PLN	POKL, Działanie 5.2, Poddziałanie 5.2.1 - Modernizacja zarządzania w administracji samorządowej	Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji	FRDL	Polska - woj. wielkopolskie
67.	Poznań	Skuteczna komunikacja kluczem do efektywnej współpracy organizacji pozarządowych i administracji publicznej	01.01.2012 - 30.04.2014	1 381 326,88 PLN	853 406,88 PLN	POKL, Działanie 5.4, Poddziałanie 5.4.2 - Rozwój dialogu obywatelskiego	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej	FRDL	Polska - woj. wielkopolskie
68.	Szczecin	ABC dla NGO	01.11.2011 – 30.11.2013	1 307 642,72 PLN	976 402,71 PLN	POKL, Działanie 5.4, Poddziałanie 5.4.2 - Rozwój dialogu obywatelskiego	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej	FRDL	Polska - woj. zachodniopomorskie
69.	Szczecin	Bobolice gminą partycypacji	01.10.2013 - 30.11.2014	229 011,84 PLN	154 828,60 PLN	POKL, Działanie 5.4, Poddziałanie 5.4.2 - Rozwój dialogu obywatelskiego	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej	FRDL	Polska - woj. zachodniopomorskie
70.	Szczecin	Europejska Akademia Sołtysa. Integracja i aktywizacja obywatelska społeczności wiejskich	01.10.2012 - 30.09.2014	840 595,00 PLN	756 000,00 PLN	Fundusz dla Organizacji Pozarządowych Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy	ECORYS Polska Sp. z o.o.	FRDL	Polska - woj. zachodniopomorskie
71.	Szczecin	Trenerzy dla interaktywnej edukacji obywatelskiej młodych liderów transformacji w Tunezji	01.03 - 30.11.2013	352 614,89 PLN	330 914,89 PLN	Program „Wsparcie Demokracji 2013” finansowany ze środków programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w 2013r.	Fundacja Solidarności Międzynarodowej	FRDL	Tunezja
72.	Szczecin	Tropem nauki	01.09.2012 - 31.07.2014	1 552 843,92 PLN	295 575,92 PLN	POKL, Działanie 9.1, Poddziałanie 9.1.2 - Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych	Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie	FRDL	Polska - woj. zachodniopomorskie
73.	Warszawa	3-majmy się razem - współpraca trzech jst z powiatu mińskiego	01.09.2011 - 31.08.2013	1 266 374,61 PLN	1 076 418,42 PLN	POKL, Działanie 5.2, Poddziałanie 5.2.1 - Modernizacja zarządzania w administracji samorządowej	Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji	FRDL	Polska - woj. Mazowieckie

74.	Warszawa	Decydujmy razem. Wzmocnienie mechanizmów partycypacyjnych w kreowaniu i wdrażaniu polityk publicznych oraz podejmowaniu decyzji publicznych	01.11.2009 - 30.06.2014	28 236 248,89 PLN	4 437 312,00 PLN	POKL, Działanie 5.3 - Wsparcie na rzecz realizacji Strategii Lizbońskiej	Ministerstwo Rozwoju Regionalnego	Ministerstwo Rozwoju Regionalnego	Polska
75.	Warszawa	Edukacja kluczem do sukcesu	03.01.2011 - 30.06.2013	1 174 319,90 PLN	378 295,57 PLN	POKL, Działanie 9.2 - Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego	Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych	FRDL	Polska - woj. mazowieckie
76.	Warszawa	My się zmian nie boimy	03.09.2012 - 31.08.2014	1 595 012,33 PLN	1 595 012,33 PLN	POKL, Działanie 5.2, Poddziałanie 5.2.1 - Modernizacja zarządzania w administracji samorządowej	Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji	FRDL	Polska - woj. mazowieckie
77.	Warszawa	Odpowiedzialna inwestycja - inwestycja w kadry. Zwiększanie kompetencji zarządczych w zakresie gospodarki komunalnej ukraińskich JST - II edycja	1.03 - 31.12.2013	313 540 PLN	282 140 PLN	Polska pomoc rozwojowa 2013	Ministerstwo Spraw Zagranicznych	FRDL	Ukraina, Polska
78.	Warszawa	Partnerski urząd gminy przyjazny mieszkańcom	01.11.2012 - 31.10.2014	1 054 890,52 PLN	1 054 890,52 PLN	POKL, Działanie 5.2, Poddziałanie 5.2.1 - Modernizacja zarządzania w administracji samorządowej	Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji	FRDL	Polska - woj. mazowieckie
79.	Warszawa	Profesjonalny urząd - kompetentny urzędnik	05.11.2012 - 31.10.2014	1 579 743,72 PLN	1 579 743,72 PLN	POKL, Działanie 5.2, Poddziałanie 5.2.1 - Modernizacja zarządzania w administracji samorządowej	Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji	FRDL	Polska - woj. mazowieckie
80.	Warszawa	Regionalny Ośrodek Europejskiego Funduszu Społecznego w Ciechanowie	01.01.2013 - 31.12.2013	471 996,00 PLN	471 996,00 PLN	POKL, Priorytet X - Pomoc Techniczna	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego	FRDL	Polska - woj. mazowieckie
81.	Warszawa	Szkoła Równych Szans Programy Rozwojowe Szkół - IV edycja	02.04.2012 - 31.03.2014	4 946 463,34 PLN	1 019 865,44 PLN	POKL, Działanie 9.1, Poddziałanie 9.1.2 - Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych	Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych	FRDL	Polska - woj. mazowieckie
82.	Warszawa	Szkoła Równych Szans Programy Rozwojowe Szkół - IV edycja bis	02.04.2012 - 30.03.2014	4 581 862,91 PLN	737 590,25 PLN	POKL, Działanie 9.1, Poddziałanie 9.1.2 - Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych	Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych	FRDL	Polska - woj. mazowieckie

83.	Warszawa	Szkoła Równych Szans. Programy Rozwojowe Szkół – edycja V	01.08.2013 – 31.07.2014	480 864,52 PLN	81 724,00 PLN	POKL, Działanie 9.1, Poddziałanie 9.1.2 - Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych	Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych	FRDL	Polska - woj. mazowieckie
84.	Warszawa	Szkoła Równych Szans. Programy Rozwojowe Szkół – edycja V bis	01.08.2013 – 31.07.2014	407 216,00 PLN	78 224,00 PLN	POKL, Działanie 9.1, Poddziałanie 9.1.2 - Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych	Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych	FRDL	Polska - woj. mazowieckie
85.	Warszawa	Szkoła Współpracy. Uczniowie i rodzice kapitałem społecznym nowoczesnej szkoły	01.03.2013 - 28.02.2015	8 423 995,24 PLN	7 815 081,24 PLN	POKL, Działanie 3.1, Poddziałanie 3.1.2 - Modernizacja systemu nadzoru pedagogicznego	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Ministerstwo Edukacji Narodowej	Polska
86.	Warszawa	Współpraca się opłaca	02.01.2012 - 30.12.2013	1 425 536,34 PLN	374 331,44 PLN	POKL, Działanie 9.2 - Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego	Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych	FRDL	Polska - woj. mazowieckie
87.	Warszawa	Współpraca się opłaca - wsparcie ukraińskich miast w rozwiązywaniu problemów sektora gospodarki komunalnej	1.04 - 31.12.2013	267 853 PLN	236 820 PLN	Polska pomoc rozwojowa 2012	Ministerstwo Spraw Zagranicznych	FRDL	Ukraina, Polska
88.	Warszawa	Wzmocnienie potencjału instytucjonalno-kadrowego 5 jst	03.10.2011 - 30.09.2013	1 465 490,01 PLN	1 245 666,51 PLN	POKL, Działanie 5.2, Poddziałanie 5.2.1 - Modernizacja zarządzania w administracji samorządowej	Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji	FRDL	Polska - woj. mazowieckie
89.	Wrocław	Włączenie nowych technik konsultacyjnych do procesów konsultowania polityk publicznych Gminy Wrocław	01.08.2013 - 31.05.2015	244 110 PLN	190 280 PLN	POKL, Działanie 5.4, Poddziałanie 5.4.2 - Rozwój dialogu obywatelskiego	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej	FRDL	Polska - woj. dolnośląskie, Wrocław
90.	Zielona Góra	Akademia sukcesu	1.01.2013 - 31.05.2014	499 905,00 PLN	128 625,00 PLN	POKL, Działanie 9.1, Poddziałanie 9.1.2 - Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego	FRDL	Polska - woj. lubuskie
91.	Zielona Góra	Lubuska Akademia Sportu – edycja III	01.11.2011 - 31.10.2013	930 386,00 PLN	411 120,00 PLN	POKL, Działanie 8.1, Poddziałanie 8.1.1 - Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego	FRDL	Polska - woj. lubuskie

92.	Zielona Góra	Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej subregionu zielonogórskiego	01.03.2013 - 28.02.2015	1 902 985,00 PLN	839 035,00 PLN	POKL, Działanie 7.2, Poddziałanie 7.2.2 - Wsparcie Ekonomii Społecznej	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego	Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze	Polska - subregion zielonogórski
93.	Zielona Góra	Równaj w górę	01.01.2013 - 31.05.2014	499 991,10 PLN	204 486,00 PLN	POKL, Działanie 9.1, Poddziałanie 9.1.2 - Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych	Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego	FRDL	Polska - woj. lubuskie